

AFA-NIEUWSBRIEF 1996

Nr. 9, mrt. - apr.

los ex. f 3,00

**Kedichem wordt een
verboden gebied
wegens dreiging rellen**

**Bijeenkomst
CD en CP'86
in Kedichem
verboden**

**Leerdam zit
met een kater**

**Toestaan demonst.
CD en CP'86 roept
'Duitse toestanden' op**

**Mars extreem-
rechts Terneuzen
verboden**

Extreem-

rechts

een te

betogin

Rotterdam

**Burgemeester Middelburg verbiedt
demonstratie extreem-rechts**

**Maandelijkse uitgave van de
ANTI-FASCISTISCHE ACTIE**

**Redactie-adres P.Steijsstraat 165
8022 TE Zwolle**

Deze maand o.a.:

ULTRA-RECHTS MOET WORDEN VERBODEN ALDUS LBR / CD-er VAN PROOYEN
(UTRECHT) DE CEL IN / ROSENTHAL (COT) UIT DE BOCHT / GROENLINKS
WIL NVP/CP-86 JURIDISCH AANPAKKEN / J. VAN DER STEEN BELICHT /
MIDDELBURG, LEERDAM, ROTTERDAM

Wat jammer dat niemand ons ziet?

Maar kijk eens wat een aandacht we krijgen!

Opkomst bij herdenkingsbijeenkomst extreem-rechts in Leerdam is mager

'Den Haag moet helderheid verschaffen'

Door onze redacteur
JOKE MAT

ROTTERDAM, 2 MAART. De Zwolse burgemeester J. Franssen (VVD) stond een week geleden in zijn stad een demonstratie toe van extreem-rechts, iets wat de meesten van zijn collega's verbieden met het argument dat dit zal leiden tot verstoring van de openbare orde. Franssen betoogde echter dat het demonstratierecht in Nederland niet selectief mag worden toegepast. Zowel de burgers van Zwolle als de politiek vielen over hem heen, tot bleek dat Franssen eigenlijk een stiptheidsactie voerde tegen de politieke onwil om maatregelen te nemen tegen extreem-rechts. Toen raakten de meningen verdeeld.

Wat was precies de overweging om deze demonstratie toe te laten?

„Het grondwettelijk vrijheidsrecht om te mogen demonstreren. Je moet van zeer goeden huize komen om daaraan te tornen. Dreiging van strafbare feiten tegen derden is op zichzelf geen reden om een demonstratie te verbieden. Dreiging van wanordelijke situaties evenmin. De politie heeft namelijk middelen om de openbare orde te handhaven. Als je de overtuiging hebt dat optimale politie-inzet voldoende is om de orde te handhaven, moet je het recht om te demonstreren voor laten gaan.

Een andere reden was dat de aankondiging van een tegemonstratie door anti-fascisten tot nu toe voor veel burgemeesters een reden was om een demonstratie van extreem-rechts te verbieden. Dan gaat dreigen met tegen geweld de straat regeren. En dat kan in een rechtsstaat nooit worden getolereerd.”

Het toelaten van de demonstratie was dus gedeeltelijk bedoeld als politiek signaal. Wat wilt u daarmee bereiken?

„Ik constateer dat demonstraties van extreem-rechts bij de burger gevoelens oproepen die diep inrijden. Extreem-rechts is heel bedreigend. Dan denk ik: Daar moeten we met z'n allen iets aan doen. Wat ik wil is dat de minister van Binnenlandse Zaken en de Tweede Kamer komen met beleid op nationaal niveau, dat ze deze

Zwolse burgemeester over betogingen extreem-rechts

J. Franssen. (Foto Roel Rozenburg)

zaak niet overlaten aan burgemeesters die met hun rug tegen de muur staan.”

Wat vond u van de reacties die u kreeg uit politiek Den Haag?

„Eerst reageerde het CDA bij monde van Van der Heijden. Die zei: U heeft een punt want het is waar dat burgemeesters niet met een smoesje demonstraties mogen verbieden. Toen kwam Rehwinkel van de PvdA die wilde nadenken over wettelijke maatregelen. En

vervolgens begonnen de VVD en D66 over de bescherming van het wettelijk demonstratierecht, omdat ze dachten dat ik demonstraties wilde verbieden. En toen zei De Graaf van D66 nog dat ik voldoende instrumenten heb om het te verbieden, maar hij zei er niet bij welke. Toen dacht ik: Ja, daar schiet je ook niets mee op.”

Wat wilt u dat de politiek doet?

„Ik vind dat er een veel actiever beleid moet komen van politie en

justitie. Nu worden lang niet alle mogelijkheden benut. De intrekking van zendtijd bijvoorbeeld. En als bepaalde dingen in de wet niet helder genoeg geformuleerd zijn, dan moet je dat veranderen. In artikel 140 (deelname aan een verboden organisatie) en 137c (belediging van groepen mensen, discriminatoire uitingen) van het Wetboek van Strafrecht is op dit moment zelfs ontzetting uit het kiesrecht niet als bijkomende straf opgenomen. Ik vind dat in zulke gevallen ook het demonstratierecht zou moeten kunnen worden ingetrokken. Maar ik heb niet gepleit voor een demonstratieverbod, zoals in sommige kranten is vermeld. Dat zou mij niet eigen zijn.”

En wat vond u van de instemmende reacties van extreem-rechts, die aankondigden dat ze uw toestemming gingen gebruiken om ook elders te kunnen demonstreren?

„Walgelijk. Maar het onderstreept de noodzaak dat Den Haag zijn verantwoordelijkheden neemt. Het is niet goed dat Den Haag hierover geen helderheid verschaft.”

Maar Den Haag is toch helder? Den Haag zegt: Er is vrijheid van demonstratie. Punt.

„Maar tegelijk zit Den Haag met de heftige reacties die demonstraties van extreem-rechts veroorzaken bij de burger. En ze zitten er toch zeker voor die burger? Dan kan Den Haag dit toch niet afdoen met een steriele verwijzing naar het demonstratierecht? Ik vind dit typisch een kwestie waarover de Tweede Kamer een principiële debat moet voeren. Als men de burger wil bereiken, moet men dat doen.”

Wat doet u als er nu weer een demonstratie-aanvraag komt van de CD?

„Dat weet ik niet. Elke situatie moet op zichzelf worden bekeken.”

Maar gezien uw standpunt kunt u het nauwelijks weigeren.

„Het zou best kunnen dat er door de reacties die nu zijn losgekomen wel een probleem met de openbare orde dreigt. Dat moet ik dan bekijken.”

Het blijft behelpen bij de vraag hoe de overheid dient te opereren ten aanzien van extreem-rechts, racistische partijen. Geen weldenkend mens is gelukkig met het feit dat extreem-rechts haar verwerpelijke ideeën via een demonstratie in Zwolle kon ventileren.

Maar evenzeer moet men de lastige positie van een burgemeester onderkennen, die binnen het raam van de huidige wetgeving niet de beleidsvrijheid heeft om dit soort betogingen a priori, onder alle omstandigheden te verbieden. De burgemeester mag immers niet op inhoudelijke gronden, maar alleen op grond van overwegingen van handhaving van de openbare orde tot een verbod besluiten.

De Wet openbare manifestaties is niet toereikend om extreem-rechts demonstraties te verbieden en ook niet bedoeld om extreem-rechts de mond te snoeren. Iedere burgemeester kan zijn of haar eigen afweging maken in het wel of niet toestaan van een demonstratie van extreem-rechts op grond van een openbare orde-afweging. De burgemeester van Zwolle heeft wat dat betreft de vinger op de zere plek gelegd.

De onverbloemde boodschap, zoals die in Zwolle ten gehore werd gebracht, is bedreigend voor de samenleving en veroorzaakt grote onrust onder (niet alleen allochtone) bevolkingsgroepen die het doelwit zijn van de partijen die discriminatie tot hun handelsmerk hebben ge-

Ultra-rechts moet worden verboden

maakt.

Het is de vraag wiens belang hier zwaarder weegt: het belang van extreem-rechts partijen om hun ideeën te mogen verkondigen of het belang van de Nederlandse samenleving (waarvan vele minderheidsgroepen onderdeel uitmaken) om van racistische bedreigingen verschoond te blijven.

Tot op heden is er geen juridische titel om extreem-rechts en racistische partijen bij voorbaat bepaalde rechten of faciliteiten, zoals zendtijd, subsidiëring van wetenschappelijke bureaus of recht van betoging te onthouden alleen vanwege hun extreem-rechts ideologie. De marges voor de overheid, die zich moet houden aan de beginselen van behoorlijk bestuur, zijn hier heel smal.

Er is in het Nederlands beleid echter ook geen sprake van een begin van een strategie of van een integrale benadering van het verschijnsel extreem-rechts, zoals Jaap van Donselaar vaststelt in zijn recente boek *De Staat Paraat*.

Bij tijd en wijle werpt een individueel Kamerlid een balletje op over opheffing van parlementaire onschendbaarheid of ontzetting uit het passief kiesrecht. En al jaren geleden deed de commissie-Van den Berg voorstellen over onder meer inperking van de zendtijd voor racistische politieke partijen. Geen

Marcel Zwamborn

van deze zaken heeft een politiek vervolg gekregen.

Het wordt dan ook de hoogste tijd dat de regering wel een duidelijk keurs uitzet ten aanzien van racistische partijen. Jarenlang wordt de discussie nu al voortuitgeschoven en wordt slechts geregered op incidentele gebeurtenissen. Opvolgende regeringen hebben verzuimd een keuze te maken in de te volgen strategie om deze partijen te bestrijden.

Tot op heden maakt de minister van Justitie niet de indruk met kracht en overtuiging op dit doel af te stevenen. De manier waarop in

daarbij niet uitgesloten. Het Burgelijk Wetboek geeft het openbaar ministerie de mogelijkheid een verbodsactie in te stellen. Cijwappend met strafrechtelijke veroordelingen kan het openbaar ministerie de rechter van de noodzaak van een verbod trachten te overtuigen.

grondrechten het meest voelen: we kunnen niet enerzijds deze partijen in ons democratisch bestel accepteren en anderzijds hen grondrechten als vrijheid van meningsuiting en vrijheid van betoging a priori onttrekken, maar we kunnen evenmin tolereren dat een ander grondrecht, het recht op bescherming tegen discriminatie, door extreem-rechts wordt uitgehold.

Minister Dijkstal (Binnenlandse Zaken) en een aantal vertegenwoordigers van politieke partijen gaven er deze week blijk van maar één zijde van deze medaille te zien, toen zij lieten weten niets te voelen voor het op voorhand verbieden van het recht op demonstratie en vrijheid van meningsuiting van rechts-extremisten. Immers, de keerzijde — hoe dan het recht te garanderen om beschermd te worden tegen discriminatie — bleef bij hen buiten beschouwing.

Daarmee wordt de facto een hogere prioriteit toegekend aan het recht op vrijheid van meningsuiting van rechts-extremisten en wordt het recht van hen die met grote regelmaat discriminatie aan den lijve ervaren, miskend. Het kan toch onmogelijk de bedoeling van de grondwetgever zijn geweest om met een beroep op het ene grondwetsartikel het andere buiten werking te kunnen stellen. Het is hoog tijd dat de wetgever aangeeft waar het recht

Vrije meningsuiting moet niet zwaarder wegen dan het verbod op discriminatie

Nog steeds tasten we in het duister of het kabinet wel of niet streeft naar een verbod van racistische partijen.

Het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie eist van iedere staat racistische bewegingen binnen zijn grondgebied uit te bannen. Politieke partijen worden

het verleden door het openbaar ministerie is geopereerd bij discriminatiezaken van cd en cr '86 duidt eerder op het tegendeel.

Zolang de extreem-rechts partijen in ons staatkundig bestel worden geaccepteerd, is bestrijding van deze partijen een lastige zaak. Dan doet zich de hierboven geschetste problematiek van botsing van

van vrije meningsuiting ophoudt en waar het recht op bescherming tegen discriminatie begint.

Het Landelijk Bureau ter Bestrijding van Rassendiscriminatie is van mening dat de meest effectieve strategie om paal en perk te stellen aan de voortdurende schending door extreem-rechts van het recht om niet gediscrimineerd te worden, een verbodsactie is tegen die partijen. Justitie en politie dienen met een grotere inzet van middelen te komen tot een dossier van veroordelingen om de rechter om een verbod te kunnen vragen volgens de procedure van het Burgelijk Wetboek.

Tegelijkertijd dient de regering eindelijk met een integrale strategie te komen voor het scheppen van wettelijke instrumenten waarmee het voortdurende misbruik van het recht van vrije meningsuiting en andere rechten door extreem-rechts een halt kan worden toegevoerd.

Met de hier geschetste aanpak tast de regering niet het terecht hoog gewaardeerde goed van bescherming van grondrechten aan. De regering zou daarmee juist voldoen aan een internationale en grondwettelijke plicht, namelijk het garanderen van het grondrecht van grote delen van de Nederlandse bevolking op een effectieve bescherming tegen discriminatie en rassenhaat.

Marcel Zwamborn is directeur van het Landelijk Bureau ter Bestrijding van Rassendiscriminatie.

Geachte redactie,

Onder het motto "Vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vergadering" demonstreerden zo'n 150 nationalististen van de CD en CP'86 zaterdag 24 februari in Zwolle. Burgemeester Franssen had hiervoor toestemming verleend, aangezien hij geen reële gronden kon vinden waarop hij de demonstratie kon verbieden.

Voor het eerst in de geschiedenis konden nationalististen nu bewijzen dat zij een ordentelijke demonstratie konden beleggen, die niet zou uitmonden in rellen en vechtpartijen. Iedere toeschouwer en oplettende tv-kijker heeft kunnen zien dat ze in deze opzet zijn geslaagd.

Dit in tegenstelling tot hun politieke tegenstanders AFA en aanverwanten, die er geen enkele moeite mee hadden om zich te encanalleren met grote groepen vechtlustige minderheden (een fenomeen van de laatste tijd, aangezien AFA niet voldoende elgen mensen op de been kan brengen). Dit werd duidelijk toen de nationalistena de demonstratie verzamelden op het stationsplein. Een groep "anti-fascisten" had zich daar, en ook tijdens de demonstratie, provocerend opgesteld en schreeuwden leuzen als "nazis raus", waarmee zij blijik gaven van hun eenzijdige gedachtengoed. Bij de parkeergrage aangekomen vonden enkele Turkse jongeren het nog nodig om auto's te vernielen door er tegenaan te trappen. Ondanks tegenwerpingen in de pers, blijkt dus dat AFA-Zwolle het fysieke geweld niet schuwt, waarbij zij aantonen niet vies te zijn van virulente fascistische trekjes. Zaterdag de 24e werd dit nog maar eens bevestigd door het feit dat 20 anti-fascisten gearresteerd werden, omdat ze het huis van kringvoorzitter De Jong (CD) met verf hadden besmeurd. Bij deze actie zijn ook enkele dreigementen geuit. Tot zover het democratische gehalte van AFA. Na deze gebeurtenissen moest ondergetekende nog even terug denken aan de uitspraak van AFA-Zwolle woordvoerder Paul Kraaijer in het kranteartikel van de Zwolse Courant van 23-2-96 "GEWELD GAAT NOOIT VAN ONS UIT".

In tegenstelling tot wat de "anti-fascisten" eerder op die middag hadden laten zien konden zij later die dag rustig een tegendemonstratie houden, wat wel bewijst dat nationalistena niet uit zijn op het versloren van de openbare orde. Een mentaliteit waar vooral AFA-Zwolle nog iets van kan leren. AFA-Zwolle; De werkelijke wolf in schaapskleren.

Johan van Enk.
Melksteeg 4.
8261 HW Kampen.

NATIONALE VOLKSPARTIJ/CP'86 KRING OVERIJSEL.

Kampen, 4 maart 1996.

Beste Paul,

Bij deze zouden wij je willen feliciteren met het feit dat je, d.m.v. valse aantijgingen en pure chantage, diepe indruk hebt gemaakt op de redactie van de Zwolse Courant. Dit blijkt middels de huidige starre houding waarvan de krant blijik geeft voor wat betreft het plaatsen van ingezonden brieven uit de nationalistische hoek.

Op 28 februari j.l. plaatste deze krant een brief van ondergetekende die door ongekende censuur zwaar was verminkt. Blijkbaar heeft de destijds ingezonden brief van AFA Zwolle en Twente effect gehad op het nog democratische denkende deel van deze redactie.

Ik mag voor AFA-Zwolle duidelijk zijn dat nationalistena zich niet laten intimideren door welke vorm van censuur dan ook. De gezamenlijke demonstratie van de CD en NVP/CP'86 is een voorbeeld van onze vasthoudendheid en deze succesvolle demonstratie zal in de toekomst zeker navolging krijgen.

Aangezien wij je het origineel van de ingezonden brief niet willen onthouden, voegen wij er bij deze brief één toe.

Met nationalistische groet,

J. van Enk.

secretaris Kring Overijssel.

AFA doet weinig aan verbreden doelgroep

Dat burgemeester Franssen een week na carnaval een demonstratieve 'optocht' van CD en CP'86 in de Zwolse binnenstad toestond, heeft veel stof doen opwaaien. Prompt werd door AFA-Zwolle en Twente een tegedemonstratie op touw gezet die door circa duizend mensen werd bezocht.

Dit gebeuren heeft eens te meer duidelijk gemaakt dat de meningen over de aanpak van extreem-rechts, ook binnen GroenLinks, zeer uiteenlopen. De activiteiten gericht tegen extreem-rechts die in Zwolle in de publiciteit komen worden met name georganiseerd door AFA. Paul Kraaijer verwijt GroenLinks een hypocriete houding: aan de ene kant willen we graag dat er actief tegen extreem-rechts wordt opgetreden, anderzijds is er veel kritiek op de AFA die geweld soms niet schuwt (GroenLinks Magazine, maart 1996).

Het is duidelijk dat vrijheid van meningsuiting voor de één niet mag betekenen dat anderen in hun bestaansrecht worden beperkt. De wijze waarop op dit moment acties door AFA worden gevoerd is wat mij betreft erg eenzijdig. Ik vind dat het draagvlak voor vreedzame acties tegen extreem-rechts moet worden verbreed. En dat draagvlak creëer je niet door met een bivakmuts op je hoofd de autobanden van de burgemeester lek te steken, mandarijnen richting het stadhuis te gooien en over de klassenstrijd te gaan schreeuwen. Dit draagt allerminst bij tot het vergroten van de doelgroep. De praktische bestrijding van extreem-rechts is niet een zaak van AFA of GroenLinks alleen.

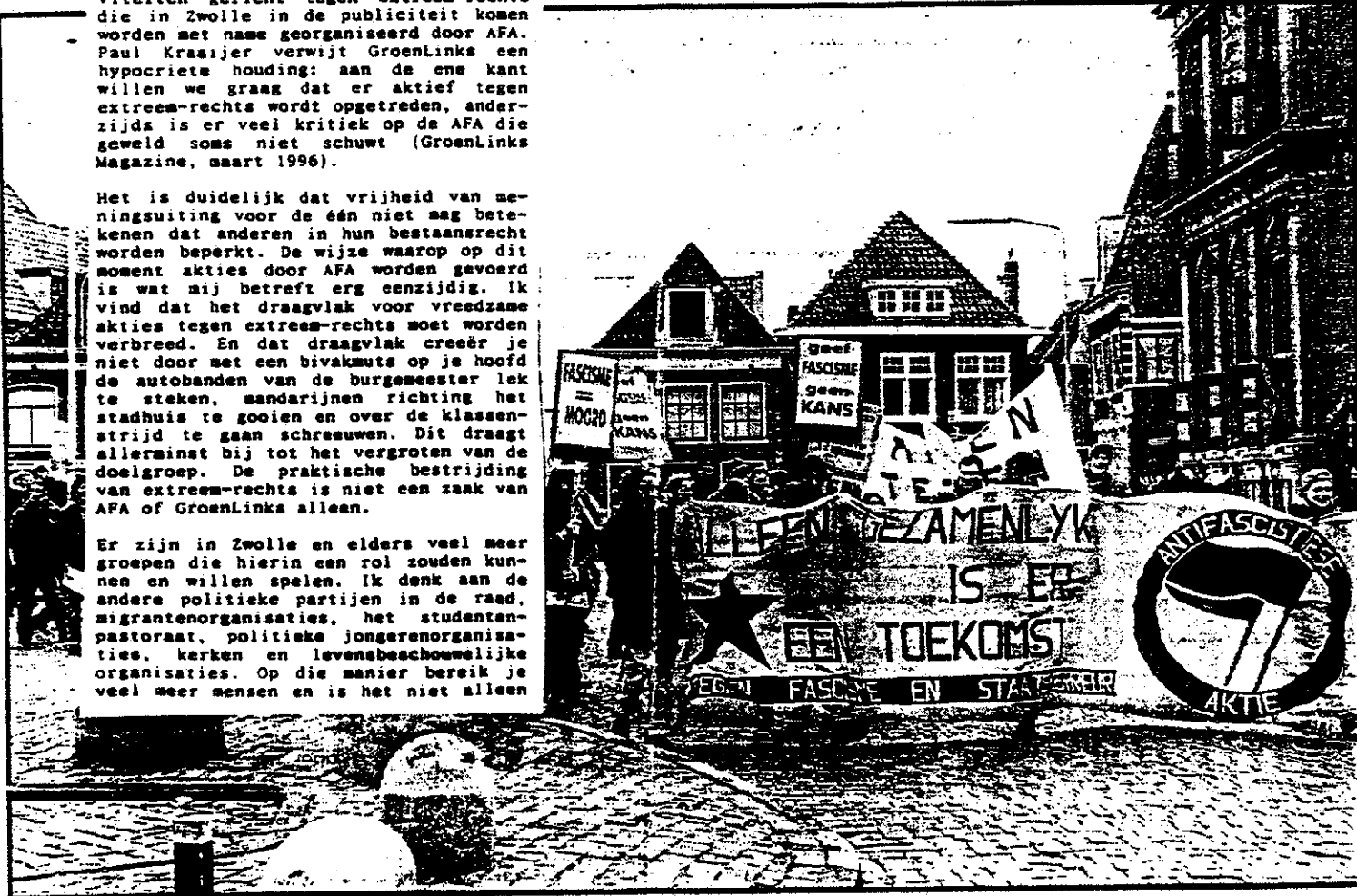
Er zijn in Zwolle en elders veel meer groepen die hierin een rol zouden kunnen en willen spelen. Ik denk aan de andere politieke partijen in de raad, migrantenorganisaties, het studentenpastoraat, politieke jongerenorganisaties, kerken en levensbeschouwelijke organisaties. Op die manier bereik je veel meer mensen en is het niet alleen

een activiteit van 'een stelletje jongeren met bivakmutsen'.

We moeten immers streven naar een resultaat op de lange termijn. Dit betekent dat we ideologisch hier en daar wat inleveren (bijvoorbeeld waar het gaat om maatschappelijke oorzaken van extreem-rechts), maar dat moeten we dan maar op de koop toenemen.

Wellicht is dit een klus voor GroenLinks afdeling Zwolle...?

Hinke de Boer

Anti-climax op demonstratie tegen fascisme en racisme

Een kleine 150 mensen liepen zaterdagmiddag in de Hoornse binnenstad mee in een demonstratie tegen fascisme en racisme. Het Comité Samen tegen Fascisme had de optocht op touw gezet om de politiek tot meer actie aan te zetten tegen extreem rechts in het algemeen en de activiteiten van plaatselijk raadslid C. Rietveld van de Centrumdemocraten in het bijzonder. De demonstratie verliep rustig.

In een petitie, die na afloop werd aangeboden aan fractievoorzitter M. Deen van GroenLinks, werd de Hoornse politiek verzocht zich in te spannen voor een verbod van extreem-rechtse partijen, voor het stopzetten van geldstromen in de richting van deze organisaties en om alle racistische manifestaties van de CD in Hoorn bij voorbaat te verbieden. In het bijzonder werd gedoeld op het landelijke congres dat de CD binnenkort in Hoorn zou willen houden. De petitie was eigenlijk bedoeld voor wethouder T. Hoogkamer. De wethouder arriveerde pas later maar kreeg de petitie alsnog overhandigd. Wat opviel was dat er slechts enkele plaatselijke politici meeliepen.

Noordhollands Dagblad, dinsdag
maart 1996

Stukje linksboven is afkomstig uit
het Zwolse ledenblaadje van
GroenLinks! (maart 1996)

Beste wapen tegen extreem rechts is repressieve tolerantie

Marcel Zwamborn, directeur van het Landelijk Bureau ter Bestrijding van Rassendiscriminatie, pleitte in deze krant (2 maart) voor een wettelijk verbod op extreem-rechtse partijen. Aanleiding daarvoor was een demonstratie in Zwolle waarop de partijleider van de Centrumdemocraten liet weten de multiculturele samenleving te willen afschaffen. Alleen dat laatste — zo voegde het NOS-journaal eraan toe — zou al voldoende zijn om Janmaat voor de rechter te dagen.

Men kan zich afvragen of het Openbaar Ministerie niets dringenders om handen heeft. Hoe groot de zegeningen van een multiculturele samenleving ook zijn, niemand kan gedwongen worden deze hartelijk te omhelzen. Wie er niet van gediend is, heeft in Nederland het recht dat te zeggen, zolang hij binnen de grenzen van de wet blijft.

Dat laatste is volgens Zwamborn echter niet het geval. Het grondrecht op vrije meningsuiting zou botsen met het grondrecht verschoond te blijven van discriminatie. Zwamborn stelt voor, het laatste zwaarder te laten wegen dan het eerste. Daarbij onderschat hij echter het staatsrechtelijk belang van het recht op vrije meningsuiting en rekt hij de reikwijdte van het antidiscriminatiebeginsel flink op.

Het recht op vrije meningsuiting heeft, wanneer het politieke partijen betreft, een bijzonder gewicht. De Nederlandse rechtsorde ontleent haar legitimiteit aan de soevereiniteit van het volk, die haar bevoegdheden heeft overgedragen aan de volksvertegenwoordiging. De beraadslagingen van dat lichaam gaan in zekere zin aan wet en grondwet vooraf: deze worden daarin pas vastgesteld. Wezenlijk voor hun legitimiteit is dat de debatten in de grootst mogelijke vrijheid plaatsvinden: vandaar de onschendbaarheid van degenen die daar het woord voeren. Het zou een vreemde contradictie opleveren, wanneer een wet de vrijheid van het politiek bedrijf zou inperken, waaraan ze tegelijkertijd haar legitimiteit zou ontfangen.

Is vrijheid van meningsuiting voor de burger dus een hoog goed, voor politieke partijen geldt ze bijna absoluut, wil het democratisch staatsbestel de poten niet onder zichzelf wegzagen. Daarin kan een democratie soms tot het uiterste

Moet een partij die openlijk afschaffing van de multi-culturele samenleving nastreeft worden verboden? Nee, vindt Ger Groot, want dan maakt de democratie zich afhankelijk van haar tegenstrevers. Bovendien wordt het gevaar van extreem-rechts schromelijk overdreven.

worden getergd. De voorstanders van een verbod op extreem-rechtse partijen kunnen een voorbeeld nemen aan de oudste en aan de jongste democratie in West-Europa — Groot-Brittannië en Spanje — die tot nu toe heldhaftig de verleiding hebben weerstaan partijen die hun staatsorde openlijk bedreigen (Sinn Fein en Herri Batasuna) buiten de wet te stellen.

Zo bedreigend is extreem-rechts in Nederland bij lange na niet, maar zou het ooit zo ver kunnen komen? De voorstanders van een verbod maken graag gebruik van de metafoor van het sluipend gif: de openlijk uitgedragen ideeën van deze bewegingen zouden het brein van de medeburgers geleidelijk aantasten. In werkelijkheid wijst niets daarop. In tegendeel: gezien de geestelijke

meesterproef niet af tegenover datgene wat men verwelkomt, maar tegenover wat men van harte verafschuwt. Zolang deze afschuw betrekking heeft op meningen, en niet op daden, zal de tolerante medeburger in debat gaan, weglopen, de oren toedoen of desnoods terugschreeuwen, maar niet verbieden.

Om zijn oproep tot verbod van extreem-rechts juridisch te versterken, wist Zwamborn dit onderscheid tussen woord en daad ten aanzien van het anti-discriminatie-recht uit. Elke politieke meningsuiting die niet met het multiculturele project strookt, komt daarmee op hetzelfde niveau als de uitvoering van die mening. Maar woorden zijn geen daden. De roep 'Ik vermoord je' is zelf nog geen moord, ook al is hij weinig aangenaam om te horen.

zo'n marginaal bestaan leiden en zichzelf door interne ruzies voortdurend verzwakken. De Frans-Amerikaanse denker René Girard heeft er op gewezen dat elke gemeenschap zoekt naar groepen of individuen tegen wie ze zich kan afzetten, om zich in die gemeenschappelijke afkeer één en verbonden te kunnen voelen. De vrijwel unanieme roep om waakzaamheid tegenover zo'n marginale vijand als extreem rechts wijst er op dat die laatste binnen democratisch Nederland zo'n functie vervult.

Daar hebben deze partijen het ongetwijfeld naar gemaakt, en de ironische gerechtigheid waarmee degenen die anderen buiten de gemeenschap trachten te sluiten zelf verschoppelingen worden, zal menigeen genoeg doen. Maar daarmee maakt de democratie zich wel afhankelijk van haar eigen tegenstrevers, boven wier niveau van tolerantie ze kennelijk zelf niet verheven is. Ze meet extreem-rechts daarmee onwillekeurig een rol toe die het feitelijke belang ervan verre overstijgt. De ophef rond Zwolle was Janmaat zichtbaar niet onwelkom.

In plaats van haar aard te verloochenen door een overhaast verbod doet de democratie er beter aan extreem-rechts met haar eigen middelen tegemoet te treden. Dat is: te straffen wanneer de wet flagrant wordt overtreden, en deze bewegingen verder de plaats te gunnen die hen binnen het democratisch bestel toekomt. Wanneer zij daarbinnen als 'gewone' partijen fungeren, zullen zij uiteraard niet ophouden aanstoot te geven. Wel is het dan gedaan met hun bijzondere status, die nu de democratie voortdurend tot oneigenlijk gedrag verleidt (varierend van de roep om een verbod tot het geweld van de tegendemonstraties) en die voor de meelopers van deze bewegingen tegelijk zo aantrekkelijk is.

Een dergelijke beleidslijn heette in de jaren zestig 'repressieve tolerantie' en oproepte links, waartegen ze toen werd ingezet, heeft zich er bitter om beklagd.

Daar had het alle reden toe: als verdediging van de democratische rechtsorde is repressieve tolerantie ook toen al wonderbaarlijk effectief gebleken.

Ger Groot is docent filosofie aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam.

Verbod past niet bij een democratische kerndeugd: geestelijke weerbaarheid

lenigheid die de Nederlandse bevolking tegenover de multiculturele samenleving heeft moeten opbrengen, is die ontwikkeling bijna voorbeeldig verlopen.

Voor al de bewoners van de oude stadswijken hebben daarvoor zelden de erkenning gekregen die hen toekwam. In plaats daarvan werd hen, op grond van de metafoor van het sluipend gif, vaak een weerloze meegaandheid met extreem-rechtse ideeën toegedicht. De gedachte dat de populariteit daarvan effectief zou worden bestreden door een simpel verbod op hun politieke formulering lijkt het vermogen van medeburgers om voor zichzelf te denken in ieder geval niet hoog aan te slaan.

Maar dezen hebben zich, zelfs in de oude wijken, in meerderheid in staat getoond tot een bewonderenswaardige tolerantie, waaraan het juist racismebestrijders nogal eens ontbreekt. Tolerantie legt haar

Terecht zal Zwamborn opmerken dat sommige woorden kunnen doden en daarom strafbaar zijn. Dat is juist, maar dat geldt slechts in enkele gevallen. Dat wil zeggen: meestal niet.

Het voorstel van Zwamborn komt neer op een strafbaarstelling van uitingen waardoor men zich gegriefd voelt, louter omwille van de grief. Dat voorstel past in een brede, uit Amerika afkomstige tendens de staatsburger zo veel mogelijk te vrijwaren voor wat hem onaangenaam voorkomt. Op het eerste gezicht lijkt de maatschappelijke omgang daarmee aan beschaving te winnen, maar die winst gaat ten koste van een van de centrale deugden van de democratie: de geestelijke weerbaarheid tegenover de ergernissen die het samenleven met anderen met zich meebrengt.

Men kan zich afvragen wat de beweegreden is van de aanhoudende roep om een verbod op partijen die

Somalische mag niet bij echtgenoot in Nijmegen wonen

Vrouw vast op bureau; Justitie beraadt zich over uitzetting

Door onze verslaggeefster

NIJMEGEN – De jonge Somalische vrouw Nimo mag niet bij haar man Ibrahim in Nijmegen wonen. De vrouw kwam afgelopen vrijdag naar Nederland om zich bij haar 23-jarige echtgenoot in Nijmegen-Oost te voegen. Toen ze zich maandag op het politiebureau meldde, werd ze daar direct in de cel gezet.

Nimo blijft opgesloten tot het Ministerie van Justitie een besluit over haar eventuele uitzetting heeft genomen. Waarschijnlijk wordt ze teruggestuurd naar Somalië. Nimo en Ibrahim mogen intussen geen contact met elkaar hebben. Ibrahim, die acht jaar geleden naar Nederland kwam en inmiddels de Nederlandse nationaliteit heeft, begrijpt het niet. „Wij worden voor onze eerlijkheid gestraft”, zegt hij.

„Op Nimo's paspoort stond een valse geboortedatum (volgens welke ze 23 zou zijn, red.), en ook de trouwdatum op de huwelijksakte (juli 1994 in plaats van juli 1995, red.) klopte niet. Dat hebben wij de politie meteen verteld. Als we dat niet hadden gedaan, was er waarschijnlijk niets aan de hand geweest. Maar omdat wij zo eerlijk waren, wordt Nimo nu teruggestuurd naar een land waar zij haar leven niet zeker is.”

Machtiging

Ook de Vereniging Vluchtelingenwerk Nijmegen ziet niet in waarom de Somalische niet kan blijven. Medewerker Wim Engelen, volgens wie Nimo 19 jaar zou zijn: „Toen Ibrahim een machtiging tot voorlopig verblijf aanvraag, was al bekend dat de data niet klopten. De Vreemdelingensdienst deed daar

niet moeilijk over. De machtiging werd gewoon toegekend. Die hebben ze nu dus ingetrokken. Ibrahim wordt beschuldigd van manifest bedrog.” Daarmee wordt het bewust geven van onjuiste informatie bedoeld.

Volgens de politie zijn de foute data echter niet de reden dat Nimo wordt vastgehouden. „De man heeft valse informatie over zichzelf verstrekt, dus was de machtiging tot voorlopig verblijf ongeldig”, aldus een woordvoerder. Om welke informatie het gaat, mag hij niet zeggen. „Ibrahim voldoet niet aan de voorwaarden die gelden voor gezinsvorming.”

Inkomen

Een van die voorwaarden is dat de man een inkomen moet hebben. „Ibrahim heeft sinds kort een baan via een uitzendbureau”, reageert Engelen. „Daar kan het dus ook niet aan liggen.”

Om haar verblijf in Nederland tot het uiterste te rekken, heeft Nimo een asielaanvraag ingediend. „Die zal waarschijnlijk niet worden gehonoreerd”, verwacht Engelen. „Nimo is via het veilige Djibouti (een buurland van Somalië, red.) hier naartoe gekomen. Maar de asielprocedure duurt vrij lang. Dat geeft de advocaat wat extra tijd om een oplossing te zoeken.”

Predikaat 'school zonder racisme' voor Stedelijk Gym

Overwegend witte school doet best voor gekleurde samenleving

Door onze verslaggeefster

NIJMEGEN – Het Stedelijk Gymnasium krijgt binnenkort het predikaat 'School Zonder Racisme'. Op de internationale dag tegen racisme, donderdag 21 maart, wordt aan de gevel bij de ingang een bordje opgehangen dat deze eretitel vermeldt.

Ter ere van dit 'keurmerk' is staatssecretaris Erica Terpstra 's ochtends te gast op het Gym. 's Middags krijgt de school tijdens een feestelijke manifestatie op Plein '44 het genoemde bordje uitgereikt.

Vierdeklassers Ellen en Katelijne die op hun school tezamen met een docent het Anti Discriminatie Platform vormen, zijn apetrots op de onderscheiding die internationaal aanzien zou bieden. „Hoofdvoorwaarde is dat zeventig procent van de schoolbevolking zijn handtekening zet onder een petitie die zich tegen alle vormen van racisme kant. We hebben nog een kleine twee weken te gaan, maar nu al hebben we zestig procent aan handtekeningen binnen”, aldus het duo.

Moppen

De ondertekenaar van de petitie – een gedragscode die wordt toegevoegd aan het schoolreglement – verplicht zich om op school racistische en discriminerende uitingen tegen te gaan. „Buitenlander-moppen zijn bij ons dus taboe”, zeggen Katelijne en Ellen. „Maar ook docenten worden aangesproken op ongenueerde uitspraken. Want ook dat komt voor.” Verder weert de school actief racistische propaganda en worden er jaarlijks initiatieven ontplooid die het multicultureel samenleven bevorderen.

'School Zonder Racisme' ontstond in 1988 in België naar aanleiding van de grote winst die de ultrarechtse partij Vlaams Blok dat jaar boekte. Voor een groep scholieren en jongerenwerkers was dat reden

de koppen bijeen te steken om het opkomend racisme te keren. Inmiddels heeft 'School Zonder Racisme' een internationaal karakter. Naast België wordt er aan meegedaan door Duitsland, Groot-Brittannië, Frankrijk en Luxemburg; Nederland haakte in 1994 aan. In al die landen wordt gebruik gemaakt van hetzelfde vignet, hetzelfde werkmiddel, dezelfde petitie en bordjes.

Het predikaat is inmiddels verworven door enkele tientallen Nederlandse scholen. Het Stedelijk Gym is de eerste Nijmeegse school die de titel in de wacht sleept.

Nu klinkt het wat wonderlijk dat uitgerekend een overwegend witte school als het Stedelijk Gym – allochtone leerlingen zijn hier amper – het keurmerk krijgt. Ellen en Katelijne beamen dat: „wij hebben makkelijk praten, zou je kunnen zeggen”. Ze wijzen er direct op dat deelname aan het SZR-project openstaat voor elke school die ijvert voor een gekleurde samenleving. „Wij, maar ook onze schoolleiding, zouden graag meer allochtone leerlingen bij ons op school zien. Maar we denken dat zij liever naar een brede scholengemeenschap gaan. Ook hebben we het idee dat het feit dat 't Gym te boek staat als een uitgesproken witte school, allochtonen afschrikt. Zo kom je dan, helaas, in een vicieuze cirkel terecht. Misschien dat School Zonder Racisme daar verandering in kan brengen.”

Lees verder tweede stadspagina: 'Plein '44 het hart van Colourful City'

MIDDELBURG - Burgemeester D. C. B. Burgers van Middelburg verbiedt de geplande demonstratie van het Anti-Kapitalistisch Komitee op 36 maart in Middelburg. Hij maakte dat maandagmiddag bekend. "Er bestaat een reël gevaar van strafbare feiten, provocaties en wanordeligheden", motiveert Burgers zijn beslissing.

Uitendaal zijn het recht van
vrije meningsuiting en het recht
van demonstratie een groot ge-
goed. Daar boort echter ook een
verplichting bij, namelijk dat je
geen strafbare feiten pleegt of
wanhoofdelijkheden vertrou-
zaakt", verklaarde burgemeester
Inhoud van een demonstratie aan
ik nooit bevoorstellen; wel de ma-
nieren waarop die wordt ge-
bracht". Ook bleef de bood-
schap een aanknopingspunt bij

zou daarin gezegd hebben dat Hitler 'een geniale en een geweldig brein' was. Het dagboek van Anne Frank zou hij hebben afgegaan als 'een sprookjesboek.' Daardoor is volgens Burroughs een groter aantal legendes, monstranten te verwachten.

"Bij een groot deel van de Zeeu-
wen roept de aangekondigde de-
monstratie groeikens van onbe-

hagen, weerstand en zelfs agressie op", aldus Burgers. "Dat wil niet zeggen dat we verzuimende te zijn op de verschillende bijeenkomsten en teleconferenties hebben gehad van organisaties en burgers." Onder aanvoering van de Vissingsche antracite-stichting Bravo kondigden aan de politieke partijen en culturele verenigingen een tegen-demonstratie aan.

van de demonstranten niet ge-
vonden", zei Burgers maan-
dender. Hij heeft zelfs nog over-
vloedige en beperkte demonstratie
geen een bepaald beeld van de
toe te zien met betrekking tot
plaats en tijd en als bijvoorbeeld
geen spontaan metgevoerd
worden, maar heeft daar later
aan afgezien. Burgers heeft over-
ged met de officier van justitie,
de korpsechef en de districtshef
van de politie, maar zij kwamen
alleen tot dezelfde conclusie: een
demonstratieverbod.

2 maart 1996

Het zijn de bekende oude smoesjes, sejj. janszen van het ver-
AKK in een reactie op het ver-
bod. Woensdag gaat een brief
naar de burgemeester van Ter
neuzen met het verzoek daar te
mogen demonstrieren. Als het
daar ook niet mag, zoeken we
aan ander doel in Zeeland. Even-
tueel komen we toch naar Mid-
delburg. Als ze ons willen arres-
teeren dan moet dat maar. Is Mid-
delburg niet bereikbaar dan wij-
ken we mogelijk uit naar Bres-
kens of Groot. In het uiterste ge-
val gaan we naar Bergen op
Zoom."

1. Verspoor van de antiracisme-
aansluiting Bravo is zeer ingeno-
men met het besluit van Bur-
gers. De aangekondigde tegen-
demonstratie van Bravo en tal
van andere partijen en veren-
gingen is nu overbodig. "Dit is
de eerste keer dat ik blij ben dat
een demonstratie niet door-
gaat."

van onze verslaggever

TERNEUZEN/HOEK - Op verschillende plaatsen in Terneuzen en Hoek zijn radistische bekladdingen aangebracht. De kreten en tekens werden vrijdagsochtend ontdekt. De politie heeft nog geen idee wie er achter de bekladdingen schuil gaat, maar vermoedt dat het om meer gaat dan een daad van vandalisme.

Op het kruispunt Rijksweg 61-Mauritsfort bij Hoek moesten tal van verkeersborden, de verkeerslichten en de verkeerslichtinstallatie het ongeliden. Met spuitbusken werden leunen aangebracht als 'White Power', 'Sleg Hell' en 'Eigen volk eerst', alsmede de bijbehorende tekens. Het kruispunt werd verder ont sierd met een bord waarop aanhang ers van de partij CP'86 opriepen tot deelname aan de voorgenomen demonstratie van extreem-rechts, eind deze maand in Middelburg.

Ook de muren van het ROC-Westerschelde aan de Zeldenrustlaan in Terneuzen en de achterkant van een gebouw aan de Vlietstraat werden grondig onder handen genomen. Vermoe

deilijk gaat het om de zelfde dader(s).

Terneusen werd vorig jaar ook al herhaaldelijk opgeschrikt door racistische uitingen. De technische recherche zal onderzoeken of de uitingen mogelijk uit de zelfde hoek komen, aldus politielief werkenheid Midden-Zeeuw-Vlaanderen E. Kint. En zijn monsters van de verif genomen.

Tevens werden de bekladdingen gefotografeerd, zodat een nauwkeurige vergelijking kan worden gemaakt.

De racistische taal en tekens op de drie lokaties zijn de zelfde dan nog verwijderd.

Bravo haalt opgelucht adem

BURGEMEESTER VERBIEDT EXTREEM-RECHTSE MARS

Door Ellen Erkens

„Ik heb in mijn leven heel wat afgedemonstreerd, maar ik was nog nooit zo bang voor een demonstratie als voor deze“, zei Koos Verspoor, één van de leden van de stichting Bravo (Bestrijding van Racisme door Activiteiten van Vlissingse Organisaties) vorige week in een gesprek. Hij doelde op de aangekondigde demonstratie van het extreem-rechtse Anti-Kapitalistisch Komitee (AKK), dat op 30 maart een mars door de binnenstad van Middelburg wil houden. Hij kan opgelucht ademhalen, want afgelopen maandag verbood burgemeester mr. D.C.B. Burgers van Middelburg de demonstratie.

„Vooral vanuit de hoek van jonge allochtonen hoorden we geluiden over geweld dat gebruikt zou worden bij het doorgaan van deze demonstratie“, legt hij uit. Bravo schreef de burgemeester een brief met de melding van de tegendemonstratie en de angst voor de verstoring van de openbare orde. En Bravo was niet de enige: „Ik heb meer brieven en telefoontjes gekregen met het verzoek de demonstratie te verbieden“, vertelt burgemeester Burgers. „En als mensen de moeite nemen hierover te schrijven, kun je ervan uitgaan dat de zaak hoog opgenomen wordt“.

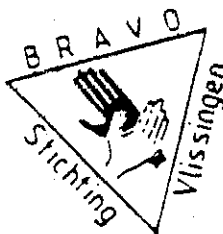
„We hebben overwogen om de demonstratie toe te laten met een lage tolerantiegrens“, vervolgt hij. „Maar ook dat kon wanordelijkheden oproepen, dus hebben we besloten de hele demonstratie te verbieden“.

Volgens de burgemeester was er genoeg aanleiding om de demonstratie te verbieden: „Je weet uit ervaring hoe een demonstratie van deze men-

**Als we minstens
honderdvijftig
mensen bij elkaar
krijgen komen we
toch naar
Middelburg**

sen eruit zal zien. Je mag dus verwachten dat er een verstoring van de openbare orde plaats zal vinden. Je hebt ook in Zwolle kunnen zien hoe de dames en heren eruitzagen, met overal hakenkruizen op hun kleren“.

**Wat moet je dan
ze ongestoord
door de stad
laten lopen...**

AKK-lid John Janszen heeft namens het extreem-rechtse AKK de demonstratie in Middelburg aangevraagd. In een reactie op de beslissing van de gemeente liet hij weten toch naar Middelburg te willen komen: „Als we minstens honderdvijftig mensen bij elkaar krijgen zullen we toch naar Middelburg komen op 30 maart. Niet om één uur natuurlijk, want dan ziet het er blauw van de politie. Zo'n tocht zou een kamikazetocht worden. En anders is het in ieder geval voor 95 procent zeker dat we uit zullen wijken naar Goes, Vlissingen of misschien Bergen op Zoom“.

In een uitnodiging voor de demonstratie zoals die in Duitsland verspreid is, staat bovendien een passage waaruit blijkt dat de groep met of zonder toestemming van de burgemeester naar Middelburg zal komen.

Burgemeester Burgers liet weten dat er op 30 maart extra politie op de been zal zijn om eventuele demonstranten oeliek aan te pakken.

Bravo liet weten dat - wanneer er toch een demonstratie plaats vindt - zij binnen vierentwintig uur kunnen zorgen voor een tegendemonstratie. „Wij hebben zo hier en daar ook onze bronnen“, vertelt Nico van Duin. „En wanneer ze toch komen weten we dat, ja“.

Twee weken geleden kwam de gemeente Zwolle in opspraak, toen bleek dat de burgemeester daar een mars van extreem-rechts door liet gaan. Hij hoopte met de toestemming te bereiken dat de landelijke politiek zich er mee zou hemoenen en duidelijkere richtlijnen aan zou geven. Op dit moment ligt de enige reden waarom een burgemeester een extreem-rechtse demonstratie kan verbieden in de openbare orde: als die verstoord dreigt te worden mag een burgemeester toestemming weigeren. „Daarom zijn we ook met die tegendemonstratie gekomen“, leggen de activeerders uit. Van Duin: „We hebben de burgemeester hiermee een handvat gegeven om de demonstratie te kunnen

**...eigenlijk moet
je ops zien als
een ad-hoc-club**

dingen door het Nazi Front Zeeland, nu twee jaar geleden. „Er is een sterke tendens naar rechts waar te nemen in de samenleving“, vertelt Van Duin. „En we vonden dat we daar iets aan moesten doen“. Bravo is een samenwerkingsverband van alle democratische politieke partijen, verschillende kerken, het Humanistisch Verbond, Vluchtelingenwerk Walcheren en organisaties van allochtonen. „Op dit moment zijn we ook bezig om contact te leggen met de vakorganisaties, want die doen nog niet mee“, meldt Van Duin.

„Het laatste jaar hebben we ons eigenlijk een beetje geëisd gehouden“, vervolgt Van Duin. „Eigenlijk moet je ons een beetje zien als een ad-hoc-club, we zijn actief als er zich iets voordoet. We doen wel iets aan voorlichting voor jongeren en onderhouden ook contacten met andere groepen in het land die zich bezighouden met zaken als racisme en fascisme, maar we komen alleen in actie als daar aanleiding voor is“.

verbieden. Want dat er een verstoring van de openbare orde plaats gaat vinden, dat is duidelijk“.

**...ik ben zelf
voor minder
opgepakt**

„Kijk, Bravo is een geweldloze organisatie en ik ben er echt niet blij mee als mensen met elkaar op de vuist gaan of de ruiten bij V & D ingooien. Het is een levensgroot probleem voor Bravo, maar wij gaan het risico niet uit de weg“, vertelt hij beslist. „Wat moet je dan, ze ongestoord door de stad laten lopen?“

**...het leeft gewoon
helemaal niet onder
jongeren...**

Zo kunnen mensen die hun gevel beklad zien met extreem-rechtse teksten of tekens een klacht indienen bij Bravo. „We hebben met de gemeenteraad afgesproken dat zulke graffiti er binnen vierentwintig uur afgehaald moet worden en dat werkt eigenlijk best heel goed“, vertelt Van Duin. Soms trekken de leden van Bravo er zelf op uit om teksten weg te halen. Onder de Bravo-leden bevinden zich niet zoveel jongeren. Marije Verspoor is zestien en de dochter van Koos Verspoor. „Het leeft gewoon helemaal niet onder jongeren“, vertelt ze. Zelf is ze bij de organisatie gekomen nadat ze een heleboel fascistische en racistische leuzen had zien staan op het Jaagpad tussen Middelburg en Vlissingen. „Ze kwam hier helemaal overstuur aan“, vertelt Nico van Duin. „En vandaar dat moment doe ik mee“ besluit Marije Verspoor.

„Bovendien, discriminatie bij de wet verboden. Artikel van de grondwet, hè. Ik verbaas me erover dat Janmaat niet gearresteerd is, in Zwolle hoorde ik hem op televisie dingen zeggen als 'het is afgelpen met de multiculturele samenleving als wij aan de macht komen' en meer van dat soort kreten. Dat mag toch niet? Ik ben zelf voor minder opgepakt, maar hier is het openbaar ministerie nog bezet met de zaak te onderzoeken“, vertelt Nico van Duin.

De stichting Bravo werd opgericht na de Joodse grafsch...

KURF wil geen neonazi bij fractie CD

Door Maarten Venderbosch
Utrecht

Het Comité Utrecht tegen Racisme en Fascisme (KURF) roept burgemeester en wethouders van Utrecht op een stolte te steken tegen de beoogde benoeming van John van P. tot fractiemedewerker van de CD in de gemeenteraad.

John van P., die volgens KURF al jarenlang bekend staat als neonazi, moet zich morgenmiddag voor de Utrechtse rechtbank verantwoorden voor zijn betrokkenheid bij een vechtpartij in de vroege zondagochtend van 3 maart jongstle-

den. Bij een café aan de Drift werd toen een tegenstander van rechts-extremisme het ziekenhuis ingeslagen. Justitie heeft Van P. gedagvaard op verdenking van openlijke geweldpleging.

In een gisteren verstuurde brief aan de gemeente doet KURF de handel en wandel van Van P. uitdoeken, om tot de slotsum te komen dat 'mensen met zo'n verleden en zo'n strafblad niet in aanmerking komen op zo'n positie te werken'. Een fractieassistent ondersteunt raadsleden op alle gewenste gebieden. Hij kan in voorkomende gevallen optreden in een raadscommissie, en heeft toegang tot ge-

heime stukken. De woordvoerder van burgemeester Opstelten laat desgevraagd weten dat het college nog niet zover is toestemming te verlenen voor de benoeming van Van P. Onderzoek wordt of hij voldoet aan alle criteria. Duidelijk is wet, dat de brief van KURF en de betrokkenheid bij de recente vechtpartij 'een rol zullen spelen in de afweging'.

Het KURF licht in de brief aan de Utrechtse politiek uitgebreid de doopceel van Van P. Deze was vroeger lid van het Jongeren Front Nederland en de Nederlandse Volks Unie. Daarna werd hij lid van de CD. Er hebben diverse

rechtszaken tegen de Utrechtse gespeeld, voor openbare geweldpleging en ook wegens het verspreiden van racistische propaganda. Eind 1993 werd hij veroordeeld voor het ingooien van ruiten bij buitenlandse organisaties.

Volgens KURF heeft Van P. inmiddels een discutabele reputatie opgebouwd in het Utrechtse uitgaansleven. Een paar maanden geleden werd hij door de politie uit café België aan de Oudegracht verwijderd. Navraag leert dat de Utrechtse — die bij de gasten bekend stond als 'John Skinny' — hier nog altijd niet welkom is. Hij blijkt zich verbaat misdragen te

hebben, en 'liefelijk' gasten te hebben bedreigd. Samen met zijn broer Marcel, die ook 'nazi' zou zijn, werd Van P. volgens het KURF enkele maanden geleden op non-actief gezet door zijn werkgever, de Reinigings- en Havendienst. Het tweetal zou zich schuldig hebben gemaakt aan racisme en discriminatie tijdens een duur de dienst georganiseerd weekendje in Heligoland. De Havendienst weigerde vanuch- tend commentaar te geven op de zaak. CD-raadslid M. De Regt was niet bereikbaar voor een reactie. De Utrechtse raad vergadert vandaag, maar het stadsbestuur beslist pas later over de benoeming.

Extreem-rechtse vechtersbaas cel in

Van een onzer verslaggevers
Utrecht

Het Utrechtse CD-lid John van P. is gisteren tot twee maanden celstraf veroordeeld voor zijn aanleef in een vechtpartij op 3 maart i. op de Drift in Utrecht. Gezien zijn strafblad met ettelijke veroordelingen voor het plegen van geweld, mishandeling en het bedrijven van racisme achtte politierechter H. Koksma het nu tijd voor een onvoorwaardelijke geangenisstraf.

Verdere keren is Van P. er steeds van afgekomen met geldboetes,

voorwaardelijke gevangenisstraffen dan wel alternatieve straffen in de vorm van het moeten verrichten van dienstverlening. Maar daarvoor is volgens de rechter nu de tijd voorbij. Gelet op de ernst van feiten had officier van justitie E. Lodder in deze snelrechtprocedure drie maanden cel geëist.

Opmerkelijk is dat Van P. zeer recentelijk door de CD-fractie bij de raad is voorgedragen als fractie-assistent. In die functie zou Van P. deelnemen aan vergaderingen in raadscommissies en inzage krijgen in geheime stukken. Burgemeester Opstelten liet donderdag weten dat de kandidatuur van Van P. nog in

onderzoek is maar zijn veroordeling zal daar ongetwijfeld weinig goeds aan bijdragen.

De vechtpartij waarbij naast Van P. nog vier andere rechts-extremisten, onder wie ook het Utrechtse CD-raadslid M. de Regten en anderen uit Hoorn en Goes, vormde de climax van een avondje stappen met flink drankgebruik. Om kwart voor vijf kwam het vijftal op de Drift een groepje jongeren tegen dat zich geïntimideerd voelde door de agressieve uitstraling van het vijftal gekleed in zwarte, zogenaamde bomberjacks, en in zware schoenen met stalen neuzen.

Volgens Van P. en de zijnen is er

van de zijde van de jongeren iets in de trant van 'kankernazi's' groeipen. Voor twee van de vijf rechts-extremisten was dat het sein om er achteraan te gaan en flink op los te slaan. Een jongen uit de groep moest het met name ongelukken en werd tegen de grond geslagen en getrap. Op de grond werd hij door het vijftal nog eens flink getrap waarbij onder andere een scheur in het hoofd en een gekneusde nier oplep. Andere jongens uit het gezelschap liepen bloedneuzen en blauwe ogen op. Een jonge vrouw werd door de vijf tegen een muur gedrukt toen ze het voor de jongen op de grond wilde opnemen.

Onderzoek naar fractie-assistent

Utrecht - Burgemeester Opstelten heeft gisterenmiddag in een vergadering van de gemeenteraad toegezegd dat er onderzoek zal worden gedaan naar de handel en wandel van Van P. die door de extreem rechtse Centrum Democraten is voorgesteld als fractie-assistent. Het Comité Utrecht tegen Racisme en Fascisme heeft daartegen bezwaar aangebracht omdat Van P. in de ogen van dit comité een neo-nazi is. In de raad onderstreep PvdA-fractieleider A. Nabilj dit bezwaar.

OM bekijkt of uittalingen en Hitlergroet in Zwolle strafbaar zijn:

Justitie wil CD-demonstranten vervolgen

(Van onze nieuwdienst)

ZWOLLE - Het Openbaar Ministerie (OM) in Zwolle heeft besloten een gerechtelijk vooronderzoek in te stellen dat eventueel tot vervolging kan leiden van de extreem-rechtse demonstranten, die zich tijdens de mars van de Centrumdemocraten en CP'88 en Nationale Volkspartij, op 24 februari in Zwolle, schuldig hebben gemaakt aan discriminerende uittalingen.

Justitie wil het vizier vooral richten op de demonstranten die kreten hebben geslaakt als 'Eigen volk eerst' en 'Nederland blank'. Tevens wordt bekeken of de radicale deelnemers aan de demonstratie vervolgd kunnen worden die in de Overijsselse hoofdstad de Hitlergroet hebben ge-

bracht. De Zwolse officier van justitie wil ook onderzoeken of er juridische stappen zijn te nemen tegen drs. Hans Janmaat. Hij was één van de sprekers die op het Grote Kerkplein in Zwolle het woord voerde. Ten overstaan van de camera's zei hij daar: 'Als wij aan de macht komen is het afgelopen met de multi-culturele samenleving'. Het Openbaar Ministerie wil de uittaling 'geplaatst zien in de context van de bedoelde demonstratie'. Persofficier van justitie mr. I.A. Vermeulen benadrukt dat de vervolging zich zal richten op de 'individuen' - niet op de organisatoren van de demonstratie zelf. De afgelopen weken heeft het openbaar ministerie nauwkeurig de beelden bekeken, die een eigen politieteam van de demonstratie in Zwolle heeft gemaakt. Ook de reportages van het NOS-Journaal, NOVA

en de actualiteitenrubrieken Hier en Nu en Brandpunt zijn in de afweging van justitie betrokken. Het OM wil volgens het vanmorgen uitgegeven persbericht op geen enkele manier ingaan op de motieven en de redenen om een gerechtelijk vooronderzoek te vorderen. Evenmin wil justitie kwijt hoeveel mensen er op de korrel worden genomen.

De afweging en de motieven zullen te zijner tijd wel voor de rechter worden ontvouwd - is het oordeel van het Openbaar Ministerie, en voordien wordt geen enkele toelichting gegeven. Mevrouw Vermeulen, de persofficier, geeft ruiterlijk toe dat ook meespeelt, dat het in de afgelopen jaren erg moeilijk is gebleken om bij de rechter een veroordeling wegens discriminatie los te krigen.

Zie ook pagina 5

Parool,
14 maart 1996

Extreem-rechts in Europa wordt steeds sterker

STRAATSBURG - Het rechts-extremisme in Europa groeit en is in de Midden- en Oosteuropese landen sterk verweven met de landelijke politiek. Met name neo-nazi's onderhouden grensoverschrijdende contacten. Dit staat in een studie van het Europees Centrum voor onderzoek en actie tegen racisme en antisemitisme (Cera), die gisteren in het Europees parlement is gepresenteerd.

Cera brengt extremistische partijen in een veertigtal Europese landen in kaart. De Nederlandse situatie wordt beschreven door Rinke van den Brink.

Hoewel extreem-rechts er niet in is geslaagd zijn stempel te drukken op de politiek, is het Nederlandse politieke klimaat wel veranderd. Vreemdelingenhaat en racisme zijn algemeen geworden in Nederland, aldus Van den Brink, die verwijst naar een onderzoek van het Sociaal-Cultureel Planbureau. Daaruit blijkt dat de helft van de Nederlanders vindt dat er te veel vreemdelingen in hun land verblijven.

Dat het extreem-rechts in Nederland niet is gelukt een positie te verwerven zoals in Vlaanderen, Frankrijk en Oostenrijk, komt volgens Van den Brink door het gebrek aan charismatische leiders. (ANP)

Speedoverleg over extreem-rechts

DEN HAAG (ANP) - De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft op verzoek van het Genootschap van Burgemeesters een speedbijeenkomst georganiseerd.

Het toestaan van die demonstratie door burgemeester Jan Franssen heeft veel losgemaakt. Het congres wordt op 4 april in Utrecht gehouden. Volgens de burgemeesters 'blijft

de problematiek hoogst actueel nu er al weer sprake is van demonstraties in Middelburg en Leerdam en nu beide burgemeesters daar ook al uitspraken over hebben gedaan.'

De vroege vadersen praten ook over de rellen op 4 maart in Utrecht en over een rapport dat op basis daarvan is gemaakt door het Crisis Onderzoeks Team. Het stuk waar-

schuwt tegen het 'solerend' optreden van gemeente. De burgemeesters wijzen erop dat het niet de bedoeling is dat zij zich op 4 april 'eenzijdig oriënteren op het Zwolse voorbeeld'. Inleidingen worden gehouden door mr. I. Opstelten, burgemeester van Utrecht, mr. J. Huisenbek, hoofdofficier van justitie Zwolle en prof.dr. U. Rosenthal, hoogleraar bestuurskunde en voorzitter van het Crisis Onderzoeks Team.

'Dit ligt erg gevoelig'

(Vervolg voorpagina)

ZWOLLE - 'Dit is een uitermate gevoelige materie, we willen gewoon erg goed beseffen ten ijs komen. Natuurlijk kun je nu al heel lang en heel diepgaand discussiëren over wat er nu wel en wat er nu niet discriminerend is. Maar we willen dat bestid doen. Het is niet zuiver om je daar op voorhand uitgebreid al in openbaarheid over uit te spreken als je besluit een strafrechtelijk onderzoek in te stellen'. Aldus persofficier van justitie mr. I.A. Vermeulen.

De Zwolse officier van justitie doet geen enkele uitspraken over de kans die het Openbaar Ministerie zichzelf geeft bij de vervolging van de extreem-rechtse demonstranten, die zich tijdens de mars van de Centrumdemocraten en CP'88 en Nationale Volkspartij op 24 februari in Zwolle schuldig hebben gemaakt aan discriminerende uittalingen. 'We hebben met elkaar gezegd: 'Moeten we vervolgen'. Antwoord: Ja. De eerste stap daartoe is om een gerechtelijk vooronderzoek in te stellen. De rest is voorlopig koffiedik kijken'.

Tweede CD'er cel in na vechtpartij

22-5-96 UN

Door Maarten Venderbosch
Utrecht

Het Utrechtse CD-lid Rick H. (25) is gisteren door de Utrechtse politierechter veroordeeld tot twee maanden celstraf voor zijn betrokkenheid bij een vechtpartij op de Drift op 3 maart jongstleden. In verband met hetzelfde voorval werd vorige week vrijdag al de Utrechtse CD'er John van P. (31) veroordeeld, eveneens tot twee maanden cel.

Het extremistische tweetal wordt gezien als de gangmakers bij de vechtpartij op de Drift, waarbij één slachtoffer een hoofdwond en gekneusdenier opliepen naar het ziekenhuis moest worden gebracht. Twee anderen liepen een bloedneus en blauwe ogen op. De openlijke geweldpleging was het werk van een groepje van vijf, onder wie het Utrechtse CD-raadslid M. de Regt, naast nog twee rechts-extremisten uit Hooft en Goes.

De vorige week vrijdag door politierechter H. Koksmat veroordeelde Van P. — volgens het Comité Utrecht tegen Racisme en Fascisme een uitgesproken neonazi — is door De Regt aangezocht zijn fractieassistent te worden in de Utrechtse gemeenteraad. In die hoedanigheid zou Van P. kunnen meevergaderen in raadscommissies en inzage krijgen in geheime stukken. De voorgestelde benoeming is momenteel in onderzoek bij burgemeester en wethouders van Utrecht, die vermoedelijk volgende week dinsdag een besluit nemen.

Raadslid De Regt is overigens de enige betrokkene die niet is aangehouden en gehoord over de vechtpartij. Justitie zegt niet overaanwijzingen te beschikken dat de CD'er zich strafrechtelijk te buiten is gegaan aan openlijke geweldpleging. Hoewel op dit punt tegenstrijdige verklaringen zijn afgelegd, wees

zitting H. overigens wel met de beschuldigende vinger naar De Regt; hij zou het geweest zijn die het op straat liggende slachtoffer nog een laatste trap in het gezicht gaf, nadat het groepje kortstondig op de man had staan inschoppen. De vechtpartij vond plaats aan het eind van een avondje doorzakken in de binnenstad. De extremisten liepen omstreeks kwart voor vijf een groepje jongeren tegen het lijf. Deze voelden zich geïntimideerd door de agressieve uitstraling van de CD'ers, die liepen in 'slagorde' over de weg liepen. Twee hadden een kaalgeschoren hoofd, onder wie Rick H. Enkelens droegen zwarte, zogenaamde bomberjacks, en de meesten waren voorzien van zware legerkistjes met stalen neuzen.

'Kankernazi's'

Eén van de jongeren uit het belagde groepje zou het vijftal iets in de trant van 'kankernazi's' hebben toegeroepen. Dat was voor John van P. en Rick H. het sein de aanval te openen, op de voet gevolgd door de andere drie rechts-extremisten. Utrechter H. bekende tenminste één persoon een klap in het gezicht te hebben gegeven en daarnaast de ander, die later naar het ziekenhuis moest, een ferme trap in de rug te hebben gegeven met een gestaalde schoenpunt.

Rick H. is lid van de CD. Enkele van zijn 'stapmaten' in de gewraakte uitgaansnacht in Utrecht had hij leren kennen tijdens de recente extreem-rechts demonstratie in Zwolle.

Tegenover de politierechter betoonde hij spijt over zijn gewelddadig gedrag. Hij zou 'ladderzat' zijn geweest en een drankprobleem hebben, dat alleen maar erger is geworden sinds de breuk drie maanden geleden met zijn vriendin. De vrachtwagenchauffeur Rick H. is deze maand ook nog eens ontslagen, omdat hij te vaak te laat op zijn werk kwam.

Gevangen CD'er niet welkom als fractie-assistent

Door Maarten Venderbosch
Utrecht

22-5-96 UN

Het dagelijks stadsbestuur van Utrecht weigert akkoord te gaan met de benoeming van John van P. tot fractie-assistent van het Utrechtse CD-raadslid Martin de Regt. De 31-jarige Van P. zit in de cel, nadat hij eerder deze maand tot twee maanden gevangenisstraf werd veroordeeld.

Burgemeester en wethouders kunnen niet leven met Van P. omdat de rechts-extremist bij herhaling geweld heeft gepleegd tegen minderheden en daarbij openlijk heeft opgeroepen tot haat jegens buitenlanders. Vanwege zijn discriminerende gedrag racistische uitlatingen wordt zijn betrokkenheid bij de Utrechtse politiek niet op prijs gesteld.

Formeel baseert het college van b. en w. zich op de Grondwet, waarin het beginsel van gelijkheid staat omschreven. Iets informeler van toon, lichtte gistermiddag wethouder Van der Linden (PvdA) het besluit Van P. niet te accepteren als volgt toe: „De man heeft een verleden dat er niet om liegt, en redengoeg is waarom we hem gewoon niet willen”.

De rechtbank veroordeelde Van P. enkele weken geleden tot twee maanden celstraf vanwege zijn betrokkenheid bij een vechtpartij op De Drift in Utrecht, in de vroege zondagochtend van 3 maart. Hij verkeerde in het gezelschap van vier andere rechts-extremisten, onder wie het Utrechtse raadslid De Regt en twee sympathisanten uit Goes en Hooft.

Het onder invloed van drank verkerende groepje kreeg ruzie met een andere groep jongeren. Die verklaarden later zich geïntimideerd te voelen omdat de extremisten 'in slagorde' over straat marcheerden. Zij waren agressief gekleed; sommigen droegen zwarte, zogenaamde bomberjacks en daarbij zware legerkistjes met stalen neuzen.

Bij de vechtpartij die volgde nadat iemand 'kankernazi's' had geroepen, werd een van de slachtoffers het ziekenhuis ingeslagen en geschnipt en liepen twee anderen bloedneuzen en blauwe ogen op. Van P. wordt door de Utrechtse rechtbank gezien als aanslichter tot deze geweldsuitbarsting, samen

met de Utrechtse CD'er Rick H. die vorige week donderdag voor dezelfde vechtpartij eveneens twee maanden celstraf kreeg opgelegd.

Twee weken geleden deed het Comité Utrecht tegen Racisme en Fascisme (KURF) schriftelijk een beroep op het college van burgemeester en wethouders een stokje te steken voor de benoeming van John van P. als fractieassistent — een functie waarin hij in voorkomende gevallen zou kunnen meevergaderen in raadscommissies en die hem inzage zou gunnen in geheime gemeentestukken. Volgens KURF staat Van P. al jaren als een uitgesproken neonazi bekend die zich bij voortduring aan racisme schuldig maakt.

UNITED
racism
fascism
nationalism

Nederland is vol. Alle racisten het land uit.

■ Demonstranten zitten voor een bord met een tekst die niets te raden overlaat.

© Reuter

Massale betoging tegen racisme

AMSTERDAM - Duizenden Neder- en medelanders hebben afgelopen weekeinde in Amsterdam voor het vijfde achtereenvolgende jaar gedemonstreerd tegen racisme. De manifestatie startte om 1 uur op de Dam, en eindigde vier uur later met een manifestatie op het Heinekenplein in de Amsterdamse Pijp. Het vormde de afsluiting van een week vol activiteiten overal in het land.

Zorgen over de gevolgen van de Koppelingswet stonden centraal in de toespraken van een groot aantal sprekers. Die wet

maakt het onder meer mogelijk bestanden van allerlei diensten aan elkaar te koppelen. Het kabinet hoopt daarmee misbruik van sociale voorzieningen beter te kunnen bestrijden.

FNV-voorzitter J. Stekelenburg noemde de wet echter inhumain en in strijd met diverse internationale verdragen. Die leidt volgens de vakbondsvoorman tot een algemene identificatieplicht voor iedereen die een andere huidskleur heeft.

Stekelenburg vindt het onmenselijk dat mensen die illegaal in Nederland zijn geen toegang meer hebben tot de gezondheidszorg. Dat is bovendien levensgevaarlijk voor de volksgezondheid in vooral de grote steden, zegt hij.

teren naar mooie woorden en verklaringen, maar ondertussen worden onze medeburgers in Nederland en Europa uitgesloten van belangrijke basis-

rechten en krijgen extreemrechtse groepen de gelegenheid hun racistische en fascistische rotzooi de samenleving in te gooien."

Ook vindt hij het fout kinderen van illegalen onderwijs te onthouden en vluchtelingen die nog geen verblijfsstatus hebben in de hoek van de illegaliteit te duwen.

De voorzitter van de organiserende stichting Nederland bekennt kleur. A. Menahbi, zei geen vrouwen meer in een krachtige opstelling van de politiek te hebben. "De tijd voor discussie en slap gelul is voorbij. We kunnen wel blijven luis-

Als u eigenaars van Groenlinkse-tuintjes, die per ongeluk "winterklaar" zijn gemaakt, wilt steunen met een donatie, kunt u dat doen op:

Giro 5567181
t.n.v. T.R. Mudde,
Den Haag
o.v.v. Rosen"maaier" fonds

NVP /CP-86

o INTERNET !!!

"Pot"planten en "poot"aarde zijn welkom op het partijbureau van Groenlinks aan de Hoogte Kadijk 145 in Amsterdam.

**"Laat Paul links liggen, maar
houd zijn tuin groen"**

DEZE OPROEP WORDT U AANGEBODEN DOOR DE STICHTING IRREELE RECLAME

Volk in opstand

DEMONSTRATIE

Zaterdag 30 maart

LEERDAM

TIJD: 12:00 Uur

PLAATS: Stadhuis Leerdam

De NVP/CP'86 roept iedere volkstrouwe
Nederlander op samen met VELE andere
Nederlanders te komen demonstreren tegen
extreem-links geweld en voor Volk en Vaderland.
Hoe lang nog blijft u dadeloos toekijken hoe ons
volk verdrukt en uitgebuit wordt? Kom in verzet!

LAAT UW STEM GELDEN!!

! DEMONSTREER !

Raadslid steelt uit gemeentehuis

ENSCHEDADE (GPD) - Het Enschedese gemeenteraadslid Wim van Straalen is door de politie aangehouden op beschuldiging van diefstal uit het stadhuis. Hij heeft uit de kelder twee gasmaskers, een helm en een drinkfles meegenomen.

Van Straalen kwam in de raad voor de Centrumdemocraten, maar treedt nu op als onafhankelijk raads-lid.

Het gaat om goederen van de vroegere BB (Bescherming Bevolking) of van de bedrijfsbeveiliging (de precieze herkomst is niet zeker).

De politie kwam de dader op het spoor, toen iemand aan het hoofdureau een tas met de genoemde goederen kwam inleveren.

Onderzoek wees uit dat de man tot voor enige tijd een kamer had gehuurd van het raadslid. Via hem leidde het spoor naar Van Straalen. Deze heeft de diefstal bekend en verklaard dat het om 'een grappe' ging. Het raadslid is daarna in vrijheid gesteld.

Hij zal zich binnenkort voor de rechter moeten verantwoorden, zo heeft de Enschede politie meegedeeld.

VRIJ, ONVERVEERD

Tien jaar later

Tien jaar geleden mondde een confrontatie tussen vergaderende CD- en CP-kopstukken en actievoerende 'antifa's', voornamelijk uit de kraakbeweging afkomstig, uit in een voor beide partijen rampzalige afloop. Het hotel in het Zuidhollandse Kedichem, waar de extreem-rechtse partijleiders bijeenkwamen, ging in vlammen op en Wil Schuurman, jannaaits fractiegenote, raakte ernstig gewond. Haar moest in het ziekenhuis een been worden afgezet. De activisten vluchtten in een totale chaos; er werden er 72 gearresteerd en de verdeeldheid over de toegepaste werkwijze leidde een blijvende scheuring in.

De gebeurtenis gaf menigeen te denken, en de resultaten van dat denkproces bewijzen tien jaar later nog steeds hun geldigheid. Daar was bij voorbeeld de klemmende vraag wat nu de beste manier is om ultra-rechts te lijf te gaan. De letterlijke uitvoering van deze doelstelling werkte averechts, dat had Kedichem wel aangetoond.

Onbesuisde agressie drijft de tegenstanders alleen maar dichtert bij elkaar, en aangezien de bedoeling van de bijeenkomst juist was te bezien of de rivaliserende Centrunderdemocraten en Centrumpartij '86 wat meer één lijn konden trekken, was de aanval op het hotel een godsgeschenk. Dat dit besef tot lang niet alle voorliefden van het anti-facistische actiewezen doordrong, toonde aan hoe verblind het geweldadige deel van deze beweging was. De verdeeldheid in actievoerende Nederland was daarmee onherroepelijk.

De werpers van de rookbommen mogen zich gelukkig prijzen dat het CD en CP'86 desondanks nog steeds niet is gelukt in partij en praktijk tot eensgezindheid te komen. Alle aankondigingen in die sfeer zijn wellicht meer geïnspireerd door hoop op een bredere aanhang dan door daadwerkelijk vermogen tot samenwerking. De steun aan deze partijen blijft intussen uiterst beperkt, zeker vergeleken met omliggende landen, en hun vertegenwoordigers in parlement, provinciale staten en gemeenteraden munten uit door onbenulligheid.

Het verhinderen van bijeenkomsten van ultra-rechts heeft dus geen enkele zin - tenzij het bedoeling is deze groeperingen in de kaart te spelen. Wat dat betreft heeft de toegelaten betoging in Zwolle, eind vorige maand, veel duidelijk gemaakt. Niets legt scherper bloot wat de ware aard is van uiterst rechts, dan zijn openlijk optreden.

De burgemeester van Leerdam, waaronder Kedichem valt, heeft dan ook een juist besluit genomen door de betoging van CD en CP'86 vandaag niet te verbieden, en afdoende maatregelen te treffen om tegenacties van het onbekookte soort als tien jaar geleden, te voorkomen. Als ook wat nog resteert aan anti-facistische actievoorders zichzelf in bedwang weet te houden en niet opnieuw vervalt in de fouten van tien jaar terug, heeft de gebeurtenis van toen toch tot lering gestrekt.

Mobiele eenheid is massaal op de been in nerveus Leerdam

(Van een verslaggever)
AMSTERDAM - In Leerdam waren bevolking en politie vanochtend in afwachting van een met scherpe veiligheidsmaatregelen omgeven demonstratie van CD en CP'86. De extreem-rechtse partijen, die naar schatting driehonderd deelnemers op de been brengen, hebben toestemming in het centrum van de plaats, op het Dokter Relingplein, tussen twaalf en één uur een manifestatie te houden. Dit ter herdenking van de gebeurtenissen in het aangrenzende Kedichem, tien jaar geleden.

Om drie uur begint op hetzelfde plein de manifestatie 'Leerdam bekennt Kleur', waarvoor drieduizend mensen verwacht worden.

Op 29 maart 1986 brandde het Kedichemse hotel Cosmopolite af bij rellen met geweldadige betogers tegen de verzoeningsbijeenkomst die CD en CP'86 daar hielden. Er vielen diverse gewonden. Het huidige kamerlid Wil Schuurman, partner van CD-voorman Jans Jannat, verloor een been.

Leerdam en Kedichem waren gisteren door de politie afgesloten met wegersperren. Alleen inwoners en strikt zakelijk verkeer werden toegelaten. In Leerdam geldt vandaag van 9.00 tot 14.00 uur een noodverordening. Gedurende die periode is de directe omgeving van het Dokter Rel-

ingplein afgegrensd.

Het is de demonstranten van de rechtse partijen verboden naar Kedichem zelf te gaan, maar een kleine groep zou daar, aldus CP'86-voorzitter Ruttenberg, toch 'een bloem-ijle gaan leggen'.

Boven Leerdam en omgeving vloog gisteren bijna de hele dag een politiehelikopter. De politie zal ook vandaag massaal aanwezig zijn. Ze werkt actief mee aan Leerdam bekend Kleur. Politie mensen gaan 2500 buttons uitdelen met daarop de tekst 'Veelkleurig Leerdam'.

Een Leerdamse actiegroep, Molukkers tegen racisme/fascisme, heeft in een huis aan huis verspreid pamflet oproepen tot een legendedemonstratie vandaag tegen de bijeenkomst van CP'86 en de CD. Het vlugschrift: "Ontwaakt! Neem een standpunt in en laat zien dat u voor een multiculturele samenleving bent."

Een woordvoerder van de gemeente verklaart dat de actie absoluut verboden is. "Er is een noodverordening van kracht die legendedemonstraties verbiedt van welke groepering dan ook."

Mocht de Molukse gemeenschap toch bijeenkomen, dan komt volgens haar de politie in actie. In Leerdam (21.000 inwoners) wonen 1200 Molukkers en bijna evenveel Turken.

● Pagina 7: Commentaar
● Pagina 17: Tenuig naar
Kedichem

'Extreem-links gewelddadiger dan

door George Mariet

AMSTERDAM – „De autoriteiten mogen de geweldspotentie van extreem-links niet onderschatten. Die lijkt, paradoxaal genoeg, groter dan die van extreem-rechts.”

Met een vooruitziende blik nam prof. dr. U. Rosenthal van het Crisisonderzoeksteam (COT) deze waarschuwing afgelopen zomer al op in de publikatie 'Ordehandhaving en extreem-rechts'.

Zaterdag zag hij zijn gelijk bevestigd in Leerdam. De demonstratie van CD en CP'86 verliep naar omstandigheden rustig, terwijl de vreedzaam bedoelde tegenmanifestatie uit de hand liep. Actievoerders die zich bedienen van de geuzennaam 'anti-fascisten', gooiden met rotte eieren naar burgemeester Van Veelen van Leerdam en maakten hem het spreken onmogelijk.

Waar CD en CP'86 wel uitkijken om de openbare orde fysiek te verstoren, zien hun tegenstanders daar geen been in. De 'goeden' bedienen zich van ondemocratische actiemiddelen. Dat roept de vraag op hoe bestuur, politie en justitie zich bij volgende gelegenheden tegenover extreem-links moeten opstellen. Het wordt steeds moeilijker om de 'good guys' te scheiden van de 'bad guys'. Het effect is bovendien averechts: CD en CP'86 kunnen zich – althans wat hun publieke optreden betreft – gunstig profileren tegenover de 'anti-fascisten'.

Rosenthal vindt dat de 'anti-fascisten' met hun optreden zaterdag de democratie 'per definitie' geen dienst hebben bewezen. „Zo'n actie is iets heel anders dan op een strijdbare manier optreden tegen de ideeën van extreem-rechts.”

Gedrevenheid

De grotere 'geweldspotentie' van extreem-links schrijft de hoogleraar toe aan ideologische gedrevenheid. „Die brengt mensen in de extreem-linkse hoek er oprecht toe om geweldsmiddelen als stokken en stenen daadwerkelijk te gebruiken. Bij het zien van extreem-rechts verliest men al gauw zijn zelfbeheersing.”

Rosenthal, als buitengewoon hoogleraar bestuurskunde verbonden aan de Rijksuniversiteit Leiden, heeft in de eerdere publikatie al gepleit voor 'blijvende aandacht voor de ontwikkelingen bij extreem-links'. Het gevaar is niet uitgesloten dat extreem-rechts in – door de politie wel toegelaten – misdragingen van extreem-links een excuus ziet om de beleidslijn van vreedzame betogingen los te laten. Als de 'anti-fascisten' zich blijkbaar straffeloos kunnen misdragen, wat zullen wij ons dan nog uitsloven om de demonstratie ordelijk te laten verlopen, is een voor de hand liggende reactie.

Tot nu toe is die uit welbegrepen eigenbelang uitgebleven. „Extreem-rechts durft gewelddadige confrontaties niet echt aan en werkt er juist naartoe net binnen de grenzen van het (juridisch) aanvaardbare te blijven”, aldus het COT-rapport. Bestuur, politie en justitie hebben volgens Rosenthal de demonstratie in Leerdam goed georganiseerd. De tocht naar het zeer beladen KediChem werd verboden en aan de demonstratie in Leerdam zijn strenge eisen gesteld wat betreft route, duur en verloop. Rosenthal: „Deze aanpak voldoet aan onze zienswijze om niet bij voorbaat groepen die zijn toegestaan buiten beeld te houden.”

De publikatie 'Ordehandhaving en extreem-rechts' is geschreven naar aanleiding van het geruchtmakende optreden van de Utrechtse politie ruim een jaar geleden. Om het verbod op een demonstratie van CP'86 te handhaven, ging de politie er op grote schaal toe over mensen te arresteren van wie ze op grond van het uiterlijk vermoedde dat ze voor moel-

groeperingen die front stage net binnens de grenzen van het (juridisch) aanvaardbare blijven en die groeperingen die dat niet doen. (...) De dreiging van extreem-rechts moet niet groter worden geschreven dan zij is.”

De hoogleraar pleit voor selectief optreden tegen extreem-rechts. Extreem-rechtse denkbeelden moeten worden bestreden. Daarnaast moet justitie alleen 'rabbiaat rechtse' personen en groepen vervolgen, zoals het Aktiefrent Nationale Socialisten en de Fundamentalistische Arbeiderspartij. Partijen als CD en CP'86 zijn wettelijk toegestaan.

Een burgemeester die de knoop over 'wel of niet toestaan' wil doorhakken, zal een afweging moeten maken tussen de rechtsorde en de openbare orde. In het ideale geval is het mogelijk om de grondrechten van demonstratie en non-discriminatie te honoreren, zonder dat de ruiten aan diggelen gaan. De praktijk is anders: vaak kiezen burgemeesters voor een demonstratieverbod uit angst voor verstoring van de openbare orde. En de weinige uitzonderingen zoals burgemeester Franssen (Zwolle) en Van Veelen (Leerdam) komen op z'n zachtst gezegd in een lastige positie terecht.

Het Genootschap van Burgemeesters

Extreem-rechts durft gewelddadige confrontaties tot nu toe niet echt aan

lijkheden konden zorgen. Het waren vooral linkse actievoerders (anti-fascisten) die op grond van het uniformverbod werden opgepakt. Het politieoptreden kwam burgemeester Opstelten van Utrecht op zware kritiek te staan.

Het Crisisonderzoeksteam van prof. Rosenthal werp afgelopen zomer al de vraag op of burgemeesters demonstraties van extreem-rechts wel moeten verbieden. „De autoriteiten moeten het aandurven onderscheid te maken tussen extreem-rechts

komt donderdag in Utrecht bijeen om zich op de kwestie te beraden. Een woordvoerder van de voorzitter van het genootschap, burgemeester Ouwerkerk van Groningen, benadrukt dat het vooral om het uitwisselen van ervaringen gaat. „Het is niet de bedoeling om op één lijn te komen. Wel kunnen burgemeesters van elkaar leren. Zo'n demonstratie is tenslotte iets waarmee je van de ene op de andere dag geconfronteerd kunt worden en dan is het wel prettig als je niet opnieuw het wiel hoeft uit te vinden.”

Ouwerkerk zelf staat op het standpunt dat je demonstraties van extreem-rechts niet zomaar kunt verbieden; dat is in strijd met de Grondwet. Dat geldt echter ook voor discriminerende teksten die mogelijk tijdens zo'n demonstratie worden geroepen.

Beleid

COT-voorzitter Rosenthal zal donderdag bij de burgemeesters wel pleiten voor een algemene beleidslijn van gemeenten. Het huidige ad hoc-beleid heeft als risico dat extreem-rechtse groeperingen plaatsen waar ze wel

extreem-rechts'

mogen demonstreren, gaan beschouwen als bedevaartsoorden en vrijplaatsen. „Het wordt waarachtig tijd voor een algemene lijn.”

Volgens Rosenthal grijpen burgemeesters en politie en justitie uit onkunde vaak naar een demonstratieverbod. Extreem-rechts is fout, griezelig en eng, dus verbieden we het maar. Het gevolg is precies tegenovergesteld: „aandacht voor het gedachtengoed van extreem-rechts, een forse dosis free publicity, het inzetten van veel politie en onrust op straat”.

De media krijgen regelmatig het verwijt dat ze extreem-rechts in de kaart spelen met de royale aandacht die de demonstraties krijgen in kranten en op radio en televisie. Oopdzwijgen zou volgens felle tegenstanders van extreem-rechts een betere strategie zijn. Vooralsnog lijkt terughoudendheid van de media al moeilijk genoeg. Per saldo waren er zaterdag in Leerdam meer journalisten dan leden van CD en CP'86 op de been.

• Zie ook het commentaar

Trouw,
2 april 1995

GroenLinks wil extreem-rechts juridisch aanpakken

Het partijbestuur van GroenLinks heeft een advocatenkantoor in de arm genomen om met juridische middelen te kunnen reageren op de campagne die vanuit extreem-rechts tegen GroenLinks wordt gevoerd. Of een dergelijke weg be-
gaanbaar is, is nog een open vraag.

GroenLinks wil twee dingen weten: is publicatie van adresgegevens van linkse activisten strafbaar, als dit duidelijk tot doel heeft dat deze personen bedreigingen gaan ontvangen? En is de CP'86 er aansprakelijk voor te stellen, als personen iets overkomt van wie de partij het

adres heeft gepubliceerd? Dat betreft zowel publikaties op schrift, als op de Internet-pagina van CP'86.

Voorts hebben zich enkele juristen bij het partijbestuur gemeld, die graag hun deskundigheid willen inzetten om tot nadere stappen tegen extreem-rechts te komen. Zij gaan een werkgroep vormen, die onder meer gaat kijken of de Vereniging van Nederlandse Gemeenten niet een soort code kan opstellen over de omgang met extreemrechtse raadsleden. Het lijkt er namelijk op dat de CP'86 het vooral op GroenLinks heeft gemunt, omdat raadsleden van GroenLinks zich in de gemeenteraden profile-
ren op een harde aanpak van extreem-rechts. Daarom wil het partijbestuur graag komen tot afspraken met andere partijen over een gezamenlijke strategie.

Voor het overige heeft het partijbestuur besloten door te gaan met zijn 'low-profile'-reactie op de intimidatiecampagne van CP'86 tegen GroenLinks. Volgens partijvoorzitter Ab Harrewijn gaat het maar om een klein clubje mensen en is elke publiciteit koren op hun molen. Een 'nieuw politiek feit', aldus Harrewijn, is nog wel geschapen door de stap van burgemeester Franssen van Zwolle om een demonstratie van extreem-rechts toe te staan. De genoemde werkgroep van juristen gaat zich ook beraden over de demonstratievrijheid en over de mogelijkheden om tot een verbod van de CP'86 te komen. Het partijbestuur vindt dat je heel voorzichtig moet zijn met het beperken van de demonstratievrijheid, omdat dit zich ook tegen links kan keren. Maar bekeken kan worden of alle wettelijke mogelijkheden van dit moment wel voldoende worden benut. Zo zou de politie moeten ingrijpen als mensen racistische leuzen roepen of de Hitlergroet brengen; het lijkt erop dat dit met de bestaande wetgeving mogelijk is. Tweede-Kamerlid Tara Varma heeft ook minister Dijkstal gevraagd deze kwestie te onderzoeken. ■ *Hansje Gieshout*

CD

Nu de gemoederen rond de demonstraties in Zwolle niet zo verhit meer zijn is het goed om eens naar de werkelijke oorzaak te kijken. De CD en NVP/CP'86 zijn wettelijk toegestaan en zouden dus normaal moeten kunnen functioneren als politieke partijen. Bepaalde tegenstanders maken dit echter onmogelijk. Gelukkig heeft burgemeester Franssen terecht de Grondwet hoger dan mogelijke ordeverstoringen.

Niet de straat maar de staat behoort te regeren. De reden voor de CD om te demonstrenen was dat deze geen vergaderruimte kon vinden. Particuliere zaaleigenaren houden, door veel schade van tegemonstranten verstandiger geworden, de boot af. Men kan deze zakenmensen ook nog geen ongelijk geven. Maar de overheid zal hierin toch een oplossing moeten vinden want de vrijheid van vergadering is in het geding. De conclusie kan dan ook alleen maar zijn dat zolang partijen als CD en NVP/CP'86 het vergaderen onmogelijk wordt gemaakt de overheid garant moet staan en bijvoorbeeld vergaderruimte in openbare gebouwen moet aanbieden. Overtredingen van

de wet zal men alleen naderhand kunnen bekijken en eventueel aanpakken. Bij voorbaat vrijheden inperken is on-Nederlands en komt het functioneren van onze democratie niet ten goede.

Radicale minderheidsgroeperingen, of dit nu allochtone fundamentalisten, de CD of extreem-links is, hebben de dezelfde rechten én plichten als de grote grijze gematigde middenmoot in Nederland. Dus welke burgemeester (of politicus) durft deze kat de bel aan te binden en geeft de CD vergaderruimte?

A. Koops, Hollandscheveld

Zwolse Courant,
25 maart 1996

6 NRC HANDELSBLAD 1 april 1996

Raadsleden Almere: geen uitkering voor verzuimende CD-ers

ALMERE, 1 APRIL. De gemeenteraad van Almere wil de twee raadsleden van de Centrumdemocraten financieel korten, omdat het tweetal vrijwel nooit aanwezig is op vergaderingen.

De commissie voor Algemene Zaken heeft uitgezocht hoe de CD-raadsleden Vos en Gaarlandt kunnen worden uitgesloten van financiële regelingen. Omdat het wettelijk onmogelijk is de vergoeding van bijna 25.000 gulden per jaar van beide raadsleden in te houden, probeert de commissie te verhinderen dat de beide raadsleden in aanmerking komen voor een afvloeiingsregeling na afloop van hun raadsperiode.

De gemeentelijke verordening geeft raadsleden na afloop van hun raadslidmaatschap recht op een uitkering die is gerelateerd aan het aantal jaren dat ze lid zijn geweest van de raad. De commissie voor Algemene Zaken wil de verordening zodanig wijzigen dat

de lidmaatschapsjaren pas meetellen, wanneer meer dan de helft van de raadsvergaderingen wordt bezocht.

De twee CD-raadsleden die bij vergaderingen vrijwel altijd verstek laten gaan, zouden op die manier geen dienstjaren opbouwen en niet in aanmerking komen voor de afvloeiingsregeling.

Andere voorstellen om de CD-fractie aan te pakken door de beide raadsleden te korten op hun eigen vergoeding of de fractievergoeding bleken niet haalbaar. De wettelijke mogelijkheid om de vergoeding voor 20 procent af te banken te maken van het bezock van de vergaderingen werd eveneens afgewezen. Deze maatregel brengt teveel administratie met zich mee en bovendien zouden daarmee ook de raadsleden worden gedupeerd die wel regelmatig de vergaderingen bezoeken. (ANP)

★ *Waarom geen extra beloning als CD-ers van de raadsvergadering wegblijven?* ★

'Kort vergoeding' Ruitenbergh

'Korten op vergoeding CP-raadslid Ruitenbergh'

(Van één onzer verslaggevers)

ZWOLLE. Het Zwolse CP'86-raadslid Ruitenbergh moet gekort worden op zijn maandelijkse vergoeding van twee miljoen.

Dat is de mening van de voorzitter van de CDA-afdeling Zwolle, Truus de Groot. Zij noemt het in het blad CDA-nieuws 'volksverlakerij' dat het extreem-rechts raadslid zelden een vergadering bijwoont, maar wel iedere maand een royale wedde toucheert. 'Daar zou iets aan moeten gebeuren', aldus De Groot.

Ook de gemeente Almere overweegt financiële sancties tegen twee CD-raadsleden, die zelden hun gezicht laten zien op vergaderingen. Almere wil in elk geval de afvloeiingsregeling van het tweetal ter discussie stellen.

De gemeente Zwolle heeft de mogelijkheid van een korting op Ruitenberghs wedde nog niet bevestigd. Het CP'86-raadslid schittert op gemeentelijke vergaderingen vaak door afwezigheid. Commissies, woont hij vrijwel nooit bij, van de dertig raadsvergaderingen sinds april 1984 (toen de nieuwe gemeenteraad aantrad) bezocht hij er slechts twaalf.

weer eens ingevoerd moeten worden, overpeinst de CDA-voorzitter.

De maatregelen die men in Almere voor ogen heeft moeten haar als muziek in de oren klinken. Men staat daar op het punt om de CD-raadsleden Vos en Gaarlandt aan te pakken voor hun regelmatige verzuim. Dat zou moeten gebeuren via de zogeheten afvloeiingsregeling. Die geeft politici na afloop van hun raadslidmaatschap recht op een uitkering, die gerelateerd is aan het aantal jaren dat ze deel uitmaakten van de raad.

Rompslomp

Almere wil daar de voorwaarde aan verbinden dat tenminste de helft van de vergaderingen is bijgewoond. Wettelijk bestaat ook nog de mogelijkheid om de bezoldiging van raadsleden voor twintig procent afhankelijk te maken van het aantal bijgewoonde vergaderingen, maar dat zou te veel administratieve rompslomp opleveren, vinden ze in Almere.

Op de vraag of Zwolle het voorbeeld van Almere wil navolgen, Ruitenbergh is immers meer af-dan aanwezig, zegt een voorlichter van de gemeente. Zwolle het antwoord schuldig te moeten blijven.

Zwolse Courant,
2 april 1986

(Van één onzer verslaggevers)

ZWOLLE - De voorzitter van de CDA-afdeling Zwolle, Truus de Groot, noemt het 'volksverlakerij' dat CP'86-raadslid Ruitenbergh zelden een vergadering bijwoont maar wel iedere maand twee miljoen vergoeding opstrijkt. 'Daar zou iets aan moeten gebeuren', stelt ze in het blad CDA-nieuws. In Almere speelt iets soortgelijks; twee CD'ers gaan daar financieel gekort worden omdat ze te veel vergaderingen missen. De gemeente Zwolle heeft de mogelijkheid van een korting op Ruitenberghs wedde nog niet bevestigd.

al is het voor zoets onverschillig als een demonstratie van de Centrum-Democraten, betoogt ze.

Presentiegeld

Waarna ze een zijstapje maakt naar het enige extreem-rechts raadslid in Zwolle. 'Een vergadering wordt in de raad die tegenwoordig in de raad die meestal schittert door afwezigheid. Daar zou iets aan moeten gebeuren, daarover zouden wij ons druk moeten maken'. Het gaat volgens De Groot niet aan om tweeduizend gulden per maand binnen te slepen en daar zo weinig tegenover te stellen. Voor zulke gevallen zou het presentiegeld maar

Henk Ruitenbergh mist nog wel eens een vergadering. Commissies woont hij vrijwel nooit bij, van de dertig raadsvergaderingen sinds april 1984 (toen de nieuwe gemeenteraad aantrad) bezocht hij er slechts twaalf. Toch heeft de gemeenteraad gelden gegreerd naar CP'86. En dat zit CDA-voorzitter Truus de Groot toegelijk dwars. Overigens staat Ruitenbergh niet centraal in haar artikel in het CDA-nieuws. De Groot heeft het onder de kop 'Bewaar de democratie!' over de demonstratie van extreem-rechts, enige tijd geleden in de binnenstad. Voor democratie moet je wat over hebben, ook

Trouw, 2 april 1986

Zwolse Courant, 4 april 1986

Anti-democraten

Niet de demonstratie van extreem-rechts, CD en CP'86, is afgelopen zaterdag in Leerdam uit de hand gelopen. Maar de tegen-manifestatie 'Leerdam bekennt kleur', waarin het tolerant en democratisch met elkaar samenleven centraal had moeten staan. Zij werd verstoord door een groep allochtone jongeren, die 's morgens eerst op Janmaat en de zijnen insloeg, 's middags met fluitconcerten en geschreeuw het spreken op de tegen-manifestatie onmogelijk maakte en daar zorgde voor een sfeer van intimidatie en terreur, waardoor deze als een nachtkaa's uitging.

Tel uit je winst. Janmaat had het bij de herdenkingsdemonstratie 'Tien jaar na Kedichem' niet beter kunnen wensen. Toen staken zogenaamde anti-fascisten het hotel waarin hij met zijn partijgenoten vergaderde in brand. Nu werden zijn medestanders geschoot en geslagen door zich anti-racistisch noemende tegenstanders, die vervolgens toonden dat zij van de democratie met haar recht op demonstratie net zo weinig op hebben, als hij met zijn clubje. De burger zal denken: 'Of je nu door de hond of de kat gebeten wordt, het is allemaal een pot nat'. Hoe had Janmaat beter propaganda voor zijn zaak kunnen maken?

Had zijn demonstratie dan maar verboden moeten worden? Nee, ook extreem-rechts mag demonstreren, zo lang de wet niet overtreden wordt. De politie is ervoor om daarop toe te zien en van dat politietoezicht had de burgemeester van Leerdam zich ruim verzekerd. Wie dan toch zorgt dat de zaak uit de hand loopt, laadt een zware verantwoordelijkheid op zich. Niet de straat mag de dienst uitmaken, maar de democratisch gekozen overheid. Wie dat aan zijn laars laapt, is anti-democratisch, om het even of dat nu uit racistische of uit anti-racistische motieven gebeurt.

Werkstraf voor discriminatie

LEEWARDEN (ANP)- De rechtbank in Leeuwarden heeft donderdag de rechts-extremisten Douwe van der Bos en Johannes Kooistra veroordeeld tot 140 uren werkstraf. De twee hadden zich in maart 1985 in een vraaggesprek met de Nieuwe Dockumer Courant discriminerend uitgelaten over islamieten, asielzoekers en illegalen. De straf komt overeen met drie maanden gevangenisstraf.

De eis van de officier van justitie luidde ook drie maanden, maar deze had hierbij uitdrukkelijk bepaald dat hij niets voelde voor een omzetting in dienstverlening. 'Deze heren hebben meer nodig dan een kleine correctie om op een be-

tere manier in de maatschappij te functioneren', was zijn standpunt.

Het interview werd gegeven in het kader van de provinciale verkiezingen. Beide mannen stonden in Friesland op de lijst van het Nederlands Blok. De Nieuwe Dockumer Courant gaf de partij de volle aandacht. Journalist Ale Hansma: 'Er werd in Dokkum veel gesproken over het Nederlands Blok. Wij wilden laten zien waar zij voor staan, zodat de mensen zich een oordeel kunnen vormen.' De rechtbank oordeelde dat de uitspraken kwetsend en beledigend waren. Van der Bos en Kooistra zelf achtten zich niet schuldig: 'Wij zeggen niet veel andere dingen dan de heer Bolkestein en die staat ook niet terecht.'

Meer betogingen extreem-rechts

'Elke aanvraag moet kans maken'

UTRECHT - Burgemeesters gaan vaker demonstraties van extreem-rechts toestaan, zoals dat onlangs al gebeurde in Zwolle en Leerdam. Die afspraak maakten zij gisteren op een congres in Utrecht.

„Het is voortaan: ja, mits“, vatte burgemeester Ouwerkerk van Groningen, voorzitter van het Genootschap van Burgemeesters, de opinie van zijn zeventig aanwezige collega's samen. „Elke aanvraag moet kans maken.“

De afspraak markeert een trendbreuk. Tot nu toe werden demonstraties van extreem-rechtse groeperingen vrijwel altijd verboden met een beroep op de dreigende verstoring van de openbare orde. Zwolle en Leerdam doorbraken dat automatisme onlangs. De burgemeesters van deze steden lieten zowel extreem-rechtse betogers als tegen-demonstranten op straat toe, zij het op verschillende tijdstippen. Volgens Ouwerkerk hebben ze daarmee een nieuwe trend gezet. „Het simpele verbieden is over.“

De burgemeesters bleken het er in meerderheid over eens dat het grondwettelijk demonstratierecht in beginsel ook voor extreem-rechtse partijen geldt. Tegelijkertijd zullen ze onder geen beding beledigende, racistische teksten dulden. „Het is dus zeker niet zo dat extreem-rechtse lieden gewoon maar hun gang kunnen gaan“, zei Ouwerkerk na afloop. „Voor en tijdens de demonstratie moet je duidelijk laten zien wie de baas is. Dat zijn wij dus.“

Nederland Bekent Kleur vindt de nieuwe, overigens niet-officiële, beleidslijn ronduit 'schandelijk'. Woordvoerder R. Danen: „Ik zie niet goed in waarom het nu ineens anders moet, terwijl de wet nog steeds hetzelfde is. Dit is een vrijbrief voor extreem-rechts om de straat op te gaan met discriminerende leuzen.“

Naar aanleiding van de uitkomst van het burgemeestersberaad gaat Nederland Bekent Kleur, de spreekbuis van 120 lokale en 50 landelijke antiracis-

megroepen, zelf ook een spoed-bijeenkomst beleggen. Die zal 23 april plaatsvinden, eveneens in Utrecht.

ANP

Demonstratierecht

Na de Zwolse primeur eind februari vond afgelopen zaterdag de tweede legale betoging van nationalistisch rechts in Nederland plaats (Het Parool van 1 april). Zoals gewoonlijk was er een tegemonstratie van mensen die niet of nauwelijks begrepen waar de 'extreem-rechtsen' tegen ageerden. Wederom werd een overmacht aan politie ingezet om een rustige manifestatie van nationalististen in de gaten te houden, terwijl geweld, verboden wapenbezit en ordeverstoring van tegen-demonstranten werd gedoogd.

Ik hoop dat de burgemeesters op hun bijeenkomst over de demonstraties van 'extreem-rechts' de beelden van Leerdam, Zwolle, Rotterdam en Utrecht vorig jaar en van Kedichem en Boekel in 1986 in gedachten houden en wijs en democratisch zullen beslissen: vrijheid van meningsuiting voor nationalististen, hard optreden tegen geweld en ordeverstoring, ook als het om gesubsidieerde en/of politiek correcte acties gaat. Opdat de democratie overwint.

Den Haag T.R. MUDDE
secretaris Nationale Volkspartij/CP'86

Demonstratierecht 2

Op zaterdag 30 maart konden Centrumdemocraten en Nationale Volkspartij/CP'86 voor de tweede keer en onder uitzonderlijk veel politiebescerming demonstreren. Was op 24 februari Zwolle het slachtoffer, nu was Leerdam aan de beurt om besmet te worden door een groepje mensen die het niet zo nauw nemen met onze grondwet.

In Leerdam zaten de media er massaal bovenop. In over het algemeen sen-

sationele stijl is voor en na 30 maart over 'Kedichem' geschreven. De laatste maanden komt het begrip 'anti-fascisten' weer veelvuldig voor in het journalistieke vocabulaire. Men vindt het kennelijk een sport om anti-fascisten op één hoop te gooien met links-radicaal Nederland en/of links-autonoom Nederland. In Zwolle werd al een duidelijk signaal gegeven dat anti-fascisme niet is voorbehouden aan 'linkse radicalen'. Integendeel: anti-fascisme roept op tot breed maatschappelijk verzet.

In Leerdam waren het met name plaatselijke allochtonen die zich op eigen wijze manifesteerden en hun afschuw toonden over CD en NVP/CP'86. Of die wijze gelukkig gekozen was, trek ik in twiifel. Het is echter wel voorstelbaar dat allochtonen zeer geemotiveerd raken bij het zien en horen van rechts-extremisten en hun woede niet kunnen verbergen.

De laatste weken beginnen allochtonen zich danig te roeren zodra extreem-rechts de straat op gaat. Een prima ontwikkeling. Het verzet dient echter wel zoveel mogelijk gewelddoos te zijn. Anders verlaagt men zich tot het niveau van extreem-rechtse groeperingen als de NVP/CP'86. Dat moet men zien te voorkomen. De media brengen dan weer het naieve, verkeerde, beeld van extreem-links tegenover extreem-rechts.

Natuurlijk zijn er zogenaamde linkse autonomen/radicalen die op hun manier extreem-rechts te lijf willen gaan en geweld niet schuwen. Ik ben van mening dat zij dat ook moeten kunnen doen. Echter, het merendeel van de Nederlanders die zich verzetten tegen extreem-rechts en daardoor het stempel 'anti-fascist' opgedrukt krijgen, valt niet onder de noemer 'links-radicaal', zelfs niet onder 'links'. Welke Nederlander met gezond verstand en het hart op de juiste plaats is nu niet tegen rechts-extremisten en neo-nazi's?

Zwolle

P. KRAAIJER

Parool, 4/4 '96

vooral nog uit. Voor de tegenstanders is vooral zuur dat de aan te leggen weg voorlopig naar 'niets' leidt, omdat de plannen voor de keersluis bij Ramsbol en de daarbij te realiseren nieuwe brug voorlopig uitblijven.

Edy Prick,
raadslid Kampen

In de volgende Tijdnood staan meer berichten van Edy Prick uit Kampen. Dan gaat het onder meer over de eventuele vierde brug-over de IJssel en het gehalte aan regionaal denken van de gemeente Zwolle.

Breed verzet tegen fascisme

In Tijdnood 34 wordt de Anti Fascistische Aktie (AFA) bekritiseerd door Hinke de Boer. De demonstratie op 24 februari, weliswaar georganiseerd door de afdelingen van AFA uit Zwolle en Twente, was geen AFA-demonstratie. Ruim vijftig organisaties, zowel plaatselijk, regionaal als landelijk ondersteunden de demonstratie.

De week vóór de 24e is er intensief overleg geweest in Overijssel met diverse (migranten-)organisaties. Landelijk waren er onder meer contacten met Nederland Bekent, Kleur en het Nederlands Centrum Buitenlanders. Kortom: AFA is zich aan het verbreden en er is een permanente overlegstructuur tussen alle organisaties die hebben meegewerkt aan de Zwolse demonstratie.

AFA is zeker geen geweldadige organisatie, zoals door sommigen (graag) gesugereerd wordt.

Werkwijze

Natuurlijk, er zullen altijd anti-fascisten zijn die geweld niet schuwen en die extreem-rechts koste wat kost niet op straat willen hebben. Prima, persoonlijk vind ik dat die mensen er ook moeten zijn, maar dat is niet de werkwijze van AFA. Binnen iedere politieke en maatschappelijke stroming bevinden zich inhoudelijke en uiterlijke verschillen. Dat

De insinuatie dat mensen van AFA de banden van de auto van Franssen hebben lek gestoken, gaat echt te ver. Daar zijn geen AFA-mensen bij betrokken geweest. Iedereen kan dat gedaan hebben. Maar kennelijk is volgens sommigen iedere antifascist een AFA-aanhanger...

Dat is koren op de molen van extreem-rechts en de Groenen. Veel antifascisten vinden AFA juist te gematigd. De demonstratie op 24 februari heeft ook duidelijk gemaakt dat anti-fascisme niet per definitie (extreem-) links hoeft te zijn. Er rust geen links patent op anti-fascisme.

AFA is een volwassen, professionele, landelijke actiegroep met contacten met een groot aantal organisaties, instellingen en overheden. AFA zit zeker niet op een eilandje. Ze is breed samengesteld en wordt breed ondersteund. De plaatselijke ondersteuning door Groenlinks moet echter zelfs overdag met een lucifer gezocht worden.

Paul Kraaijer

Deze bijdrage is hier en daar ingekort en tekstueel gewijzigd. In de veronderstelling dat kritiek op AFA niet automatisch koren op de molen van fascistie is en AFA wellicht een imago-probleem heeft (helemaal), sluit de redactie deze discussie.

Demonstratierecht moet binnen kaders van Artikel 1 blijven

Merwaardig dat bij de discussie rond democratische rechten en toestemmingen aan extreem-rechts voor demonstraties bijna niemand op de democratische grondrechten in artikel 1 wijst. Veel partijen, commentatoren en politici achten het democratisch recht op demonstratie van dusdanig belang dat daarover geen nuancering mogelijk blijkt.

Onverlet de vrijheid van meningsuiting en andere democratische rechten zitten daar voor mij wel grenzen aan. Want moet elke

toegelaten? Mogen demonstraties waar bekend is dat deze tegen medebewont zijn gericht vanwege hun afkomst of godsdienstige overtuiging dan? Mogen demonstraties die zich tegen artikel 1 van grondwet kanten dan?

Ik ben tijdens de discussie rond het demonstratierecht die door Jan Frans gestart is met de toestemming van de demonstratie aan extreem-rechts op 24 februari tegen de grenzen van mijn tolerantie gelopen.

Want waar mogen en durven democratische grenzen te leggen bij het demonstratierecht? dat is de vraag ligt die grens bij het absolute recht van demonstratie? Bijvoorbeeld in Chicago geleid heeft de situatie dat neo-nazi's demonstratie voorbij de synagoge trokken. Of ligt de grens feitelijk ingebed in artikel 1 van de grondwet? Met andere woorden mag een demonstratie beoordeeld worden op zijn inhoud in relatie met artikel 1 van grondwet?

In de huidige situatie formeel niet. Het moet wel is mijn mening. Ik acht daar extreem rechtse demonstraties niet te laatbaar. Deze lieden willen liever eerder gisteren dan vandaag medebewoners van land uit zetten. Jammer is daarin duidelijk, zo bleek ook in Zwolle. Ik zou daarom toejuichen als een burgemeester demonstraties van extreem-rechts verboden met het oog op artikel 1 van onze grondwet.

Gaan de demonstranten daar niet mee akkoord dan kan via de rechter jurisprudentie ontstaan. De discussie gaat dan te minste over het juiste thema: is er demonstratierecht voor mensen en groepen die artikel 1 van de grondwet niet respecteren?

Deze nuancering is noodzaak. De huidige discussie draagt daar niet aan bij. Mergaat kennelijk wegens gebrek aan invingevermogen het demonstratierecht te absoluutisme verheffen. Zonder over effecten bij minderheden, mensen met andere godsdienstige overtuiging en huidskleur na te denken. Een kennelijk nog af te breken restant van wit superioriteitsdenken.

Adri Weaver

Somberheid over situatie van Koerden

GRONINGEN - Een groot vuur stoken in de bergen, zo vierden Koerden vroeger newroz - 'nieuwe dag', van zonsopgang op 20 maart tot zonsopgang op 21 maart. Tegenwoordig heeft Turkije het Koerdische feest geïmplementeerd, als ware het een staatsfeest. Televisieuitzendingen over de feesten moesten onderstrepen dat uitnemen van de Koerdische identiteit niet meer verboden zijn. "Dat is schijn", zegt Drowes de Haan, gemeenteraadslid van GroenLinks in Groningen en krimp een week terug uit Turkije.

De Haan maakte deel uit van een groep waarnemers die op uitnodiging van een Turkse mensenrechtenorganisatie in Turkije verbleef. Voor het GroenLinks-raadslid was het de tweede keer dat hij de regio bezocht. De aanwezigheid van de waarnemers was een soort waarborg voor een ongestoorde viering van newroz. Want in lang niet alle plaatsen kunnen Koerden dat feest vieren. "In naam mag de situatie voor Koerden dan verbeterd zijn - de nieuwe premier Yılmaz die vier weken geleden werd geïnstalleerd, predikt veranderingen - maar in wezen is de situatie verslechterd in vergelijking met vorig jaar."

"Het toestaan van de viering van newroz, het spreken van de Koerdische taal, het zijn

■ Drowes de Haan, gemeenteraadslid van GroenLinks is net terug uit Turkije.
© EFG/Jan Willem van Vliet

cosmetische verbeteringen", vindt De Haan. "Plotseling is newroz een eeuwenoud staatsfeest en heeft het op zijn Turks newroz. De Koerdische kleuren rood, geel en groen blijken op eens Turkse kleuren te zijn." Hij concludeert dat Turkije op deze wijze in een goed blaaije probeert de komen bij het Westen, tenslotte zoekt Turkije aansluiting bij de Europese Unie. "Ondertussen gaat de oorlog in het oosten van het land gewoon door, het leger onttruimt nog altijd dorpen op het platteland." Op het platteland wonen de meeste Koer-

den. Op de bewuste nacht verbleef de groep waarnemers in Kızıltepe. "We hebben ervaren dat het onmogelijk was om newroz te vieren, op wat voor manier dan ook. 's Nachts hielden we de wacht, maar we hebben niets gehoord. Jankende hondden, ja, en er kwam één maal een kabaalmakende legertroonnel langs met tanks. Ons hotel stond schuin tegenover het politiebureau, daar reden de auto's af en aan." Later hoorde de waarnemers dat er veel arrestaties waren gepleegd die nacht.

"De volgende ochtend was er

absoluut geen feeststemming op straat", vertelt De Haan, "wel een soort spanning." De waarnemers reisden af naar een ander stadje, Nusaybin, waar zich zware rookpluimen aan de horizon aftekenden. "Dat waren brandende autobanden, dat hoort bij het nieuwjaarsfeest." Het verbod om autobanden te verkopen, dat vanaf 1 maart geldt, heeft de vieringen duidelijk niet kunnen voorkomen. "Er stond een aantal vrouwen en kinderen om de brandende banden heen te dansen."

Al die tijd werd het groepje Nederlanders gevolgd door veiligheidsagenten. De Haan wijst een witte auto aan op een dach. "Deze volgde ons overal. Niet altijd openlijk, maar in het openstade Bauman zaten die mannen ons echt op de hiel." Of het leger ingegrepen zou hebben, zonder hun aanwezigheid, weet De Haan niet. Juist omdat de Nederlanders wisten dat ze in gaten werden gehouden, durfden ze de feestvuren niet te dicht te benaderen. "Als we daar tussen zouden staan, had de politie reden gehad ons te arresteren."

"We kregen te horen dat buitenlandse in Bauman 's avonds niet op straat mochten komen. Hoewel het hotelpersoneel dat ontkende, bevestigde een telefoontje naar het politiebureau dat er sinds vier jaar

een uitgaansverbod voor buitenlandse gold." Dat soort dingen en de achtervolgingen, waren ervaringen die De Haan in het voorgaande jaar niet zo nadrukkelijk had meegemaakt.

Ook hoe censuur en sturing van de media in Turkije werkt, heeft het GroenLinks-raadslid nu in de praktijk meegemaakt. "Op de televisie werd aangekondigd dat een pro-Koerdische partij de viering van newroz organiseerde. Dat bleek totaal niet waar te zijn. Ook zou PKK, de verboden Koerdische Arbeiderspartij, het eenzijdig bestand hebben geschorst, eveneens verzonnen."

De Haan is somber gestemd over de situatie in Turkije. "Er komt totaal geen antwoord van de Turkse regering op het eenzijdig bestand van de PKK. Ik zeg wel regering, maar eigenlijk bedoel ik leger, want de nationale veiligheidsraad heeft de macht." Hij denkt dat het niet lang zal duren voordat de PKK de terroristische acties zal bestoken. "Het is onontkombaar, net zoals het in 1984 ontkombaar was dat de PKK het gewapend verzet koos. Ze waren gedwongen om de eigen bevolking te beschermen. Een olieboycot heeft geen zin in Turkije en dat weet de PKK. De toeristenindustrie is de enige mogelijkheid om de Turkse economie te raken."

Een strategie tegen rechts én links

door U. ROSENTHAL

Al meer dan anderhalf jaar gaat er een gestage stroom extreem-rechtse provocaties, manifestaties en demonstraties door het land: bijeenkomsten onder de valse naam in bovenzaaljes, kortstondige ongeregelde op straat, het opzoeken van tegenstanders zoals Groenlinks, en verboden betogingen en demonstraties. En dan in februari een 'echte' demonstratie in Zwolle, en afgelopen week een in Leerdam.

Eenvoudig telwerk leert dat het in zo'n korte periode gaat om al gauw meer dan dertig lastige, wervelende, irritante situaties – een andere term kan ik moeilijk bedenken. Maar echt gevaarlijk of kritiek kun je die gebeurtenissen toch niet noemen.

Door alle aandacht die aan extreem rechts wordt besteed, lijkt het kwaad groter dan het eigenlijk is. Om te beginnen moet duidelijk zijn dat naoorlogs extreem rechts, uitzonderingen daargelaten, sterk verschilt van het vooroorlogs fascisme en nazisme. We moeten oppassen voor woordinflatie. Niet elke extreem-rechtse groepering is fascistisch. Zoals Von der Pank het uitdrukt: "Ooit was het fascisme het kwaad, nu wordt het kwaad fascisme genoemd."

Hierbij komt dat de meeste extreem-rechtse groeperingen en partijen een geringe organisatorische stabiliteit vertonen – heel wat anders dan de huiveringwekkende vernietigingsmachines van het nationaal-socialisme. Als sommige extreem-rechtse groeperingen en partijen het volhouden, ligt dat meer aan het label waaraan een aantal kiezers zijn onvrede en onbehagen verbint, dan aan de aantrekkingskracht van de groepering of partij.

Het is hoog tijd dat er landelijke beleidsafspraken komen over extreem-rechtse demonstraties en de reacties van extreem-links, vindt prof. dr U. Rosenthal, hoogleraar bestuurskunde in Leiden en Rotterdam voorzitter van het Crisisonderzoek-team. Dit betoogde hij heden op een studiedag van het Genootschap van Burgemeesters in Utrecht.

Een ander abject kenmerk van het vooroorlogse fascisme en nazisme is eveneens afwezig: absoluut en niets ontziend leiderschap. Voor zover je over leiderschap bij naoorlogs extreem rechts kunt spreken, is het vooral zelfig, meelijwekkend. De rollen zijn eigenlijk omgedraaid: door de nood gedwongen kunnen de leiders zich veel minder permitteren dan een aantal van hun volgers.

Dat brengt mij bij het laatste onderscheid. Het fascisme en nazisme kenmerken zich door een openlijke verheerlijking van geweld, brachten die ideologie zoveel mogelijk in de praktijk en verzetten zich tegen het parlementair-democratische stelsel. Van naoorlogs extreem rechts kan dat toch moeilijk gezegd worden.

Natuurlijk zijn er wel groeperingen die in naam, vorm en inhoud verdoet veel doen denken aan het vooroorlogse syndroom: de Nederlandse Volksunie, het Aktiefront Nationale Socialisten, de Fundamenteelistische Arbeiders Partij. Het is van belang onderscheid te maken tussen extreem rechts en dit soort rabiaat rechtse groeperen.

Ideën bestrijden

Bij de strategie tegen extreem rechts dient uitgangspunt te zijn: inzicht in de veelvormigheid ervan en kennis van de daar levende ideeën en van de interne dynamiek. De nadruk dient te liggen op het bestrijden van de ideeën van extreem rechts in het publieke debat, en op het opsporen en vervo-

gen van rabiaat rechtse personen, groeperingen en organisaties.

Het is goed dat dank zij Zwolle en Leerdam het automatisme van het verbieden van extreem-rechtse demonstraties is doorbroken. De autoriteiten moeten durven onderscheid te maken tussen extreem-rechtse groeperingen die net binnen de grenzen van het grondwettelijk aanvaardbare blijven, en rabiaat rechtse groeperingen die dat niet doen.

In Leerdam is terecht gekozen voor het toestaan van zowel een extreem-rechtse demonstratie als een van felle tegenstanders. Extreem rechts werd de kans ontomen een algeheel demonstratieverbod uit te lokken, zoals vorig jaar nog meermalen lukte. Aan zo'n algeheel demonstratieverbod lag vaak een onaanvaardbare risicoafweging ten grondslag: het risico van gebruik van fors geweld van de kant van extreem links tegen extreem rechts.

Bij het toestaan van extreem-rechtse demonstraties moeten de tolerantiegrenzen buitengewoon scherp worden gesteld. Uit de ervaringen in Zwolle en Leerdam blijkt dat hier nog het een en ander te leren valt. Er kan worden opgetreden tegen uitmonsteringen met fascistische en nazistische symbolen; doe dat dan ook.

Het is hoog tijd dat bovenlokale, landelijke afspraken worden gemaakt over het beleid ten aanzien van extreem-rechtse demonstraties. Het wel met langzamerhand van allerlei voorstellen om extreem rechts aan te pakken, maar slechts weinigen gaan de

inhoudelijke confrontatie aan. De een zegt dat de parlementaire onschendbaarheid moet worden opgeheven, de ander wil 'racisten' het passief kiezen ontnemen, weer een ander wil op de zendtijd of de subsidies korten.

Landelijke strategie

Ondertussen volgen sommige burgemeesters een permissief scenario en hanteren andere het verbod. De 25 regionale korpsbeheerders leken in de herfst van vorig jaar ongeveer op één lijn te komen: demonstraties toestaan. Maar er blijken aanzienlijk meer burgemeesters dan korpsbeheerders te zijn. Een landelijke strategie tegen extreem rechts ontbreekt nog altijd.

Voor die landelijke strategie is uiteraard een gemeenschappelijke lijn van bestuur en justitie noodzakelijk. Want het permissieve scenario, waarbij de bestuurlijke inspanning erop gericht moet zijn de verdoespiraal te doorbreken, moet gepaard gaan met een navennante inspanning van de kant van justitie om rabiaat rechts op te sporen en te vervolgen. De rechtsgang moet betrekking tot CP86 is een moedig begin.

De tijd dringt des te meer, omdat inmiddels niet alleen extreem rechts links (zie Leerdam, en vergeet Amsterdam niet). In het COT-onderzoek van vorig jaar over extreem rechts zeiden wij al dat extreem links niet verdwenen is. Daarbij gaat het om 'autonomen', de extreme vleugel van de mi-

lieubeweging en extreme stromingen binnen de dierenbescherming. Bij di laatste blijkt dan meteen dat het soms moeilijk is extreem links en extreem rechts uit elkaar te houden.

In wat wij gemakshalve het actief front tegen extreem rechts kunnen noemen, duiken naast autonomen en andere extreem-linkse traditionallisten ook allochone activisten op. I Leerdam waren dat Zuidmolukkers en leden van de Turkse en Marokkaanse gemeenschappen.

Paradoxaal genoeg heeft extreem links – zeker dat actief front tegen extreem rechts – nu juist wel een aantal kenmerken die veten abusievelijk aan extreem rechts toeschrijven. Dat geldt niet in de laatste plaats voor het gebruik van geweld.

Bij extreem rechts blijft het in het algemeen bij verbale agressie en uiterlijk vertoon; men laat zich eerder toe frustratie dan door inspiratie leiden. Als het erop aankomt, is bij extreem links de bereidheid er hard tegenaan te gaan veel groter; de ideologisch gedevenheid, de inspiratie om het racisme met geweld te kerren, is duidelijk aanwezig.

Hierachter gaan ernstige risico's schuil. Als de autoriteiten niet uitkielen, worden de rollen omgedraaid: extreem rechts zal sympathie verwerven, omdat het zich aan de wet houdt recht en orde. Extreem links bederft de mogelijkheid van een inhoudelijk confrontatie, waarbij de ideeën van extreem rechts onderuit worden gehaald.

De autoriteiten ontkomen er niet aan ook op dit punt met gelijke maten te meten. Strenge tolerantiegrenzen bij extreem-rechtse demonstraties impliceren evenzeer strenge tolerantiegrenzen bij tegendemonstraties.

'f 2000,- voor nietsdoen'

Wedde CD

irriteert politici

UN: 06/04

Door Maarten Venderbosch

Utrecht – De Utrechtse politiek waagt zich niet aan een korting op de maandelijkse wedde voor extreem-rechtse raadsleden die zelden of nooit hun gezicht laten zien. Wél ergeren de fracties zich groen en geel aan het feit dat een extremistisch raadslid bijna tweeduizend gulden netto als vergoeding krijgt, zonder daar iets vermeldenswaardigs tegenover te stellen.

De PvdA is de enige in de Utrechtse raad die de buik zo vol heeft van gedrag en voortdurende afwezigheid van met name CD-raadslid M. de Regt, dat de sociaaldemocraten wél voorstander zijn van een korting op de wedde.

Fractieleider A. Najib gaat zelfs nog een stap verder: hij vindt dat extremistische raadsleden die met racistische uitingen en discriminerend gedrag over de schreef gaan, geschorst moeten worden. Zij zouden zich niet altijd moeten kunnen beroepen op hun 'onschendbaarheid' als raadslid. Najib heeft zich enorm gestoord aan CD'er De Regt, die 'met zijn hoofd prominent op de buis' meeleefde in de recent gehouden extremistische demonstraties in Zwolle en Leerdam.

Frustratie

De vraag of niet gekort moet worden op de wedde van politici die met de pet naar hun raadswerk gooien, is ook aan de orde in de Zwolse gemeenteraad. Daarin blinkt een raadslid van CP'86 uit in afwezigheid, terwijl hij braaf zijn wedde opstrijkt, tot frustratie van de overige raadsleden.

Behalve de CD (een zetel) wordt extreem-rechts in de Utrechtse raad vertegenwoordigd door het Nederlands Blok (ookeen zetel) en de groep-Morren (twee zetels; afsplitsing van de CD). Tijdens de raadsvergaderingen is iedereen van de partij, maar in de raadscommissies blijven de zetels doorgaans leeg. Meest gunstige uitzondering vormt het Nederlands Blok; W. Vreeswijk laat zich nog wel eens door zijn vrouw vervangen.

Waar het om stelselmatige afwezigheid gaat, spant de CD de kroon. Daarbij moet worden aangetekend, dat De Regt niet over een fractie-assistent beschikt. Zijn voor de functie naar voren geschoven kandidaat Van P. zit momenteel voor twee maanden achter de

traliën vanwege zijn betrokkenheid bij een vechtpartij op de Drift in Utrecht op 3 maart jongstleden. Bij die vechtpartij was ook De Regt zelf betrokken, maar hij werd door justitie niet vervolgd.

Afwezig

GroenLinks-fractievoorzitter J. van Leyenhorst staat niet te juchien bij het idee te korten op de wedde van extreem-rechtse politici die schitteren door afwezigheid. „Iedereen kan uiteraard door omstandigheden afwezig zijn”, oppert hij. „Maar al doe je er niks tegen, het is altijd goed te weten dat iemand als De Regt bijna tweeduizend gulden opstrijkt en daarvoor één dagdeel per maand in touw is, namelijk als de gemeenteraad vergadert. Mij zegt die wetenschap genoeg”.

Zijn opvatting wordt gedeeld door D66 en CDA. „Een stem op extreem-rechts is een weggegooid stem, dat blijkt wel”, zegt E. Haitsma van het CDA.

De VVD is nog het felst tégen een korting op de vergoeding voor raadswerk. J. van Willigenburg zegt resoluut: „Dat is absoluut het meest onverstandig wat je kunt doen. Extreem-rechts zal dankbaar zeggen: 'Zie jee, we worden aan alle kanten tegengewerkt, we worden als melaatsen behandeld, en nu knippen ze ons zelfs financieel af. Is dat nou democratie?’ Niet doen, dus. Het is koren op de molen van extreem-rechts. Op zoiets zitten ze gewoon te wachten”.

Bunnik – Rijkswaterstaat werkt tot en met november aan de rijksweg A 12, ter hoogte van Bunnik. Hier wordt de geleiderail in de middenberm vervangen of vernieuwd. De werkzaamheden worden zowel overdag als 's nachts uitgevoerd en kunnen voor verkeers- en geluidshinder leiden.

Kom met verhalen over de oorlog tegen illegalen

Het is inmiddels 2006, en mijn zoon is zo onderhand in staat tot kritische vragen.

'Pap?'

'Ja, jongen?'

'Wat deed jij toen het oorlog was?'

De lang gevreesde vraag, het moest er eens van komen.

'Joegoslavië, bedoel je?'

'Eh, nee. Ik bedoelde eigenlijk de oorlog tegen de asielzoekers. De "illegalen"-deportatie. We hadden het erover bij geschiedenis. Is het echt waar dat hier vroeger mensen van over de hele wereld rondliepen?'

Even voel ik een koude rilling over mijn rug lopen. Illegalen, wat klinkt dat woord nu akelig.

'Ja, zoon,' antwoord ik hem.

'Vroeger was het hier kleurrijk. Je hoorde allerlei talen op straat, we hadden gracieuze voetballers, exotische eettentjes, zweele muziek...'

Het joch haalt me bruut uit mijn dromerige overpeinzingen. 'Daar gaat het nou niet om. Waarom is het veranderd? Jullie waren toch allemaal van de Nieuw-generatie?'

Ik kan een vermoeide zucht niet onderdrukken. 'Ja, het schijnt. Achteraf kun je daar om lachen. Voor jou is het nu makkelijker te oordelen dan voor de meesten toen.'

'Ach, lul toch niet, pa. Je gaat me toch niet vertellen dat jullie toendertijd zo'n Schmitz niet door hadden? Het was zo duidelijk!'

'Voor mij wel, ja. Maar de meesten keken er toen toch heel anders tegenaan. Het ging eigenlijk heel geleidelijk. Stapje voor stapje. De stapjes waren vaak zo klein dat het de moeite niet waard leek om ertegen in opstand te komen.'

'En raakte men eens op grote schaal verontwaardigd, dan werd een voorstel weer ingetrokken om het later alsnog in te voeren. De ene keer was het het onmogelijk maken van gezinshereniging. Of het afschaffen van hoger beroep. Of de identificatieplicht. Of...'

'En dat noem jij kleine stapjes?'

Hij weet zijn spot maar nauwelijks te onderdrukken. 'En de koppelingwet dan? Of die Iraniërs die werden uitgezet terwijl iedereen wist dat ze ten dode waren opgeschreven? Die Roemen die werd "afgeplakt"? Dat was toch allemaal in jouw tijd?'

Ik kom niet verder dan te zeggen: 'Ik baalde er ook van, zoon. Ik was ook geschokt. Maar ik kreeg het niemand duidelijk gemaakt.'

'Maar zo moeilijk kan dat toch niet geweest zijn? Neem nou die koppelingwet. Die "illegalen" kregen dus geen onderwijs of gezondheidszorg meer. Toch?'

'Daar kwam het wel op neer, ja.'

'Nou, dat bedoel ik. Waarom deed dat jullie niet direct denken aan de jodenster? Jullie waren toch zo begaan met die Tweede Wereldoorlog? Zo geschokt dat joden toen niet meer in de zwembaden mochten? Hoe kan je dan zelf de "illegalen" uit de ziekenhuizen weren?'

'Iedereen die dat verband legde, werd uitgelachen. Iedereen riep dat die zaken niks met elkaar te maken hadden. De mensen bleven in mei dan ook gewoon een bloemenkrans leggen om de bevrijding te vieren.'

'Ja, de bevrijding van het land door illegalen, zeker.'

'O, gaan we cynisch worden? Dan hoeft het voor mij niet meer, hoor. Paps stond aan de goede kant, neem dat van me aan. Er wilde gewoon niemand luisteren. Ik kon

niet op tegen de stroom regeringspropaganda.

'De ene keer riepen ze dat het geld op was, en dat ons sociaal zekerheidsstelsel onder druk kwam te staan. Dan weer zeiden ze dat de huisvestingsproblemen allemaal aan de illegalen te wijten waren. Een andere keer hadden ze het erover dat alle moskeën in de drugshandel zaten. Dat veel buitenlanders criminelen waren. Of dat ze ziektes met zich meebrachten...'

'Soms werd er gewezen op het buitenland, zo van: als wij niet met de buurlanden meegaan, dan lopen we uit de pas en worden onze problemen nog veel groter. De politici bleven maar hameren op "de stromen vluchtelingen" die ons land overspoelden. En overstromingen, dat heeft in dit land altijd nogal gevoelig gelegen.'

Mijn zoon blijft me aankijken met een verbaasde blik. 'Maar extreem-rechts dan? Daar kon toch geen misverstand over bestaan?'

'Dat zou je denken ja,' zeg ik, nu ook niet zonder verbittering in mijn stem. 'Maar het lukte ze toch. Geleidelijk. Dan weer mochten ze in de krant schrijven dat ze nette mensen waren, dan weer mochten ze over straat marcheren.'

'Zwolle '96,' reageert hij gevat.

'Precies, jongen. Zwolle '96 was het begin. En stapje voor stapje marcheerden ze verder. Wat je ook niet mag vergeten: de andere partijen begonnen de ideeën van extreem-rechts over te nemen. Ze zeiden dan dat dat goed was, dat zij daar extreem-rechts de wind mee uit de zeilen namen. Of ze zeiden we moeten wel hard zijn tegen de illegalen, anders spelen we extreem-rechts in de kaart.'

'Extreem-rechts, dat waren ze volgens mij zelf,' reageert hij schamper.

'Ja, zo kijken we daar nu tegenaan. Toendertijd zagen de meesten dat niet. Of ze wilden het niet zien. Ze keken liever naar De 5 uurshoudeden aan new age en werkten aan zichzelf. Ze aten cholesterolvrij gende yoghurt en maakten zich druk over de vraag op welk kanaal het voetbal werd uitgezond.'

Voetbal met Finidi, Kanu, R... do... En voor de tweede keer, zo ik weggedroomd zijn, als mijn zoon mij niet abrupt wekte.

'Maar wat ondernam je nou eigenlijk om de mensen wakker te schudden?'

Ik probeer de vraag te ontwijken. 'De mensen waren niet wakker te schudden jongen. Asielzoekers gingen in hongerstaking, naaiden hun lippen dicht, gingen tekeer... Maar ze zaten opgeborgen in cantina waar niemand ze kon zien. En wie ze wel kon zien, zei ijskoud dat ze niet dankbaar genoeg waren.'

'Dat vroeg ik niet. Wat deed je?'

'Eh, ik maakte me druk. Ik was vaak boos en bezorgd in die tijd. Ik probeerde ingezonden brieven in de krant te krijgen. Verder doe ik er beschamend het zwijgen toe. Mijn zoon lijkt ook nogal teleurgesteld in papa's bescheiden verzetsrol, maar zijn verbazing wint het van zijn teleurstelling.

'En zo'n Bolkestein dan...?'

'Je moet niet zoveel vragen stellen jongen. Let jij eigenlijk wel goed op op school? Ga eerst je geschiedenis maar eens goed bestuderen. Opdat het nooit meer opnieuw gebeurt-Nie wieder.'

BREDA

André de Kock

VK: 16/03

Komt het gevaar alleen van de uiterste

Volkskrant,
6 april 1996

rechterkant?

Afgelopen zaterdag was ik getuige van de demonstratie van extreem-rechts en de manifestatie 'Leerdam bekend kleur'. Er waren 's ochtends driehonderd ME'ers aanwezig om de demonstratie van extreem-rechts probleemloos te laten verlopen.

Afgezien van enkele relletjes is dat gelukt. En meer nog: behalve de pers en politie kon niemand zelfs maar een glimp opvangen van de tachtig demonstranten. Rond 13.30 uur waren alle extreem-rechtsen naar huis. Het feest kon beginnen!

Inmiddels hing er al een aantal anti-fascistische spandoeken aan het stadskantoor en hadden zo'n dertig jonge Molukse en Turkse tegemonstranten zich verzameld onder het balkon. Terwijl het plein volstroomde met kleurrijk uitgedoste muzikanten, autochtone en allochtone ouders en kinderen, werd de sfeer onder de tegemonstranten steeds grimmiger.

Ze scandeerden: 'Arrestanten vrij, nu!'. 's Morgens waren twee van hen gearresteerd wegens verboden wapenbezit. Wanneer de tegemonstranten deze twee niet terugkregen, zouden ze 'het hele feest verzieken'. Binnen het uur werden de arrestanten onder luid gejoel weer opgenomen in de groep.

Burgemeester Van Veeën kon eindelijk aan zijn toespraak beginnen voor het geduldige en verkleumde publiek. Maar de tegemonstranten waren nog niet tevreden. Van Veeën kreeg 'Nazi-vriend!' en vele eieren toegeslingerd. De burgemeester droop af, net als het grootste gedeelte van de manifestatie-bezoekers. Alleen een klein groepje stond er nog toen aan het eind van de middag de eerste toespraak over het plein galmde.

's Avonds bekeek ik alle nieuwsprogramma's. De een uur durende demonstratie van extreem-rechts kreeg vijf keer zoveel aandacht als de hele middag durende tegemonstratie. Extreem-rechts is een groot gevaar en zaterdag bleek dat iedereen dat maar al te goed weet.

Maar hoe zit het met die mensen die een complete manifestatie verzieken, een burgemeester belagen en beledigen en demonstranten die terecht zijn gearresteerd vrij krijgen? Waarom krijgt dat zo weinig aandacht? Omdat het koren op de molen van rechts is?

Als we maar een kant opkijken, is de kans dan niet groot dat we geen oog meer hebben voor andere antidemocratische tendensen?

CULEMBORG Pauline Zwart

Beladen term

Het begrip 'anti-fascisten' komt weer veelvuldig voor in de voculaire van journalisten. Helaas wor-

den anti-fascisten daarbij op één hoop gegooid met links-radicaal en autonoom Nederland.

Anti-fascisten komen echter voort uit diverse politieke en maatschappelijke geledingen in onze samenleving. Het grootste deel van de Nederlanders die zich verzetten tegen extreem-rechts en daardoor het stempel anti-fascist krijgen opgedrukt, valt niet onder het begrip

'links', laat staan 'links-radicaal'.

Moet er een ander begrip verzonnen worden voor de beladen term 'anti-fascisten'? Misschien is de term 'extreem-rechts-verzetters' een idee.

Paul Kraaijer

De straat op

Al een paar dagen verbaas ik me over sommige ingezonden brieven

naar aanleiding van de gebeurtenissen in Leerdam. Anti-fascisten zijn 'extreem-links', 'anti-democratisch', 'onmenselijk'. Zomaar wat kwalificaties die ik bij de ingezonden brievenrubriek tegenkwam.

Wat mij juist zo trof in Leerdam, was dat Nederlanders, Molukkers, Turken en Marokkanen van alle leeftijden en afkomstig uit de gemeente zelf, lieten zien dat een extreem-

rechtse provocatie niets met demonstratie en menselijkheid, maar alles met het zaaien van haat te maken heeft. Het enige gepaste antwoord is het op grote schaal mobiliseren van Nederlanders en migranten.

Migrantjongeren hier geboren en getogen zullen zich niet laten slachtofferen. Dat heeft de Turkse gemeenschap in Duitsland niet gedaan na de brandstichtingen en dat

zullen de migrantenjongeren ook hier niet laten gebeuren. Het zal helaas niet de laatste keer zijn dat we allemaal de straat op moeten tegen extreem-rechts.

UTRECHT

Ron Blom

Naiëf pacifisme

Stephan Sanders' wrok tegen alles wat links is (geweest) neemt steeds groteskere vormen aan. Na thuiskomst uit Leerdam las ik met stijgende ergernis zijn column in de Volkskrant van 30 maart. De geschiedenis wordt gelukkig steeds eerder geschiedenis, schrijft Sanders. Dat zou nog wel eens op hem zelf kunnen gaan slaan.

Terwijl Sanders elke communist afdoet als een stalinist, neemt extreem-rechts steeds angstwekkender vormen aan. In Leerdam is mij, ondanks mijn blonde haren en blauwe ogen, door skinheads verzekerd dat ik er aan ga als 'wij aan de macht komen'. Gegarandeerd dat een niet-witte homoseksueel als Sanders nog eerder het onderspit moet delven.

Sanders' opmerking als zou 'het onderscheid tussen fascisten en anti-fascisten een academische kwestie geworden' zijn, getuigt van een droevige onderschatting van het gevaar van extreem-rechts. Terwijl de winsten in het bedrijfsleven stijgen, steeds meer mensen op straat komen te staan, onze vrijheid door de dictatuur van de internationale concurrentie steeds meer in het gedrang komt, groeit de voedingsbodem voor racisme en fascisme.

Van alle kritiek is zelfkritiek ongetwijfeld de lastigste, schrijft Sanders. Inderdaad. Hoogopgeleiden verliezen vaak in hun genuanceerdheid het zicht op de werkelijkheid; behalve de linkse intellectuelen tegen wie Sanders fulmineert, lijkt hijzelf achter zijn bureau ook niet te weten wat zich op straat afspeelt.

Wat voor maatregelen zou hij willen nemen om het groeiende racisme tegen te gaan? In ieder geval geweldloze maatregelen. Daar gaat mijn voorkeur ook naar uit, maar elke nazi zal je uitlachen en aftuigen.

Wanneer bekend Sanders kleur? Waar blijft hij met zijn naïef pacifisme? Juist: aan de zijlijn, met af en toe een schot voor open doel richting ex-communisten.

HOORN

Johan Veerman

De laatste tijd houdt Van der Steen zich bezig met de voorbereidingen van de 'D en 'P'86 om samen verder te gaan. Samen willen ze op weg naar een toekomst. Maar dat is geen rooskleurige toekomst voor u en voor mij. Zo is de CP'86 is, om maar een paar voorbeelden te noemen, TEGEN ons koningshuis, TEGEN arbeidstijdsverkortening en TEGEN vervroegde pensionering. Dus Van der Steen is op de bekende weg bezig, TEGEN DE ARBEIDER. Daarnaast komen de CD en CP'86, om de voorbereidingen wat beter te laten verlopen, zo af en toe gezellig samen bij de neo-nazistische schietclub SV-Lisse in Amsterdam-Noord. Een schietclub gerund door Henk en Riëna de Boer. Henk de Boer is een persoonlijke vriend van Florrie Rost van Tonningen-Heubel alias de ZWARTE WEDUWE. Zij heeft, ondanks haar hoge leeftijd, sterke contacten met allerlei neo-nazistische organisaties in binnen- en buitenland. Zij was daarnaast nog getrouwd met Meinoud Rost van Tonningen. Deze is lid geweest van de tweede kamer voor de NSB tijdens de bezetting van ons land in '40 - '45. SV-Lisse is de schietclub van de CD en heeft als vaste bezoekers onder meer: Nico Bodemeijer, de man die in 1983 Kerwin Duinmeijer DOODDE omdat deze vies naar hem keek.

En Franky Kattenburg, de man die in 1986 Michael Poyé DOODDE vanwege diens punk-uiters.

Deze voorbereidingen zijn al in een zodanig stadium dat de CD en CP'86 er sterk aan denken om tijdens de komende gemeenteraadsverkiezingen in november van dit jaar in een aantal Noord-Brabantse gemeenten samen één lijst te vormen.

Ook is het van belang om te weten dat de CP'86 heeft getracht om een collectief lidmaatschap aan te vragen bij de KLU KLUX KLAN (KKK). Deze is het meest bekend door zijn rituele kruisverbranding waarbij de leden gekleed zijn in lange witte gewaden en een puntmuts op hebben. Nu in 1996 zijn er twee gemeenteraadsleden van de CP'86 afkomstig van de KKK.

Daarom is het ook niet vreemd dat de top van de CP'86 in december van het vorige jaar veroordeeld is tot gevangenisstraffen en geldboetes. Immers het hof had terecht bewezen dat de vijf bestuurders van de CP'86 zich schuldig hebben gemaakt aan het aanzetten tot vreemdelingenhaat en discriminatie van minderheden. Daarnaast heeft het hof een stap gezet in richting van een verbod op de CP'86 door het complex dat de hoofdbestuurders vormen aan te duiden als een CRIMINELE ORGANISATIE.

Nu weet u wie die mensen zijn die u af en toe door uw straat ziet lopen. En als zij bij u aan de deur staat voor een bakje leut of een kopje suiker. Dan weet u wie u in huis haalt.

DEZE RACISTEN WONEN BIJ U IN DE STRAAT

J. van der Steen en M.J.A. van der Steen-Riemens
Kastanjestraat 30
tel. 6132290

? KENT U DEZE MENSEN PERSOONLIJK ?

Van der Steen is lid van de Provinciale Staten van Noord-Brabant voor de CD en verspreidt op die manier het gedachtegoed van de centrum-racisten. Een gedachtegoed dat gebaseerd is op haat en het tegen elkaar opzetten van mensen. Maar dat zal Van der Steen uiteraard ontkennen. Wat u waarschijnlijk ook niet van Van der Steen zal horen is dat de CD heeft gestemd :

- 1) voor VERLAGING van minimumloon
- 2) voor VERLAGING van bijstandsuitkeringen voor jongeren tot 27 jaar
- 3) voor VERLAGING van de basisbeurs in het middelbaar beroeps onderwijs
- 4) TEGEN LAGERE WOONLASTEN voor de laagste inkomens
- 5) voor de beruchte INGEPEN in de WAO

Dus de CD is er zeker niet voor de mensen met de laagste inkomens. Maar voor wie zijn ze er dan eigenlijk wel ?

Geen fascistische demonstraties, ook niet op 27 april!

Op 27 april willen de CD en CP '86 demonstreren tegen de mogelijke komst van een asielzoekerscentrum in het Zuiderparkhotel in Vreewijk. Op een onlangs gehouden congres hebben de burgemeesters met elkaar besproken dat dergelijke demonstraties niet bij voorbaat verboden dienen te worden. Wat is hier de achtergrond van?

Gevestigde orde zoekt steun

Nu onder de gewone mensen in Rotterdam, in Nederland, over de hele wereld, steeds meer onvrede naar buiten komt, zoekt de gevestigde orde naar manieren om het verzet te ondermijnen.

Eén van de manieren is fascisten zoals de CD en CP '86 steeds meer ruimte te geven. CD en CP '86 schuwen geen enkel middel om het verzet tegen de verslechtingen te verdelen en af te leiden van de werkelijke oorzaken.

Op straat proberen de fascisten de gezamenlijke strijd van gewone mensen te verhinderen door verdeeldheid te zaaien tussen mensen van Nederlandse en andere nationaliteit, en door mensen die zich inspannen voor gezamenlijke strijd te intimideren, soms met brutaal geweld. In Vreewijk proberen CD en CP '86 op die manier de mogelijke komst van een asielzoekerscentrum te misbruiken om hun aanhang te versterken.

In de Tweede Kamer vindt de gevestigde orde steun bij Janmaat die vóór verslechtingen van sociale voorzieningen en uitkeringen zoals de WAO stemt.

Met het toelaten van demonstraties van CD en CP '86 wordt de democratie niet gediend maar doelbewust ondermijnd.

Waar het toe leidt als fascisten niet worden verboden en de straat mogen veroveren, wordt op 4 mei in heel Nederland herdacht.

Daarom: nee, tegen de beslissing van de burgemeesters.

En ja, voor de gezamenlijke, internationale strijd voor een betere toekomst.

Dat betekent onder andere: gezamenlijk ervoor knokken dat er in Rotterdam goede en menswaardige opvang voor asielzoekers komt. Multi-cultureel Rotterdam kan hier een voorbeeld stellen.

Kom naar de demonstratie onder de leus

Geen fascistische demonstraties, ook niet op 27 april!

Dag: Zaterdag 27 april 1996

Tijd: 11.30 uur verzamelen Zuiderparkhotel, Rotterdam-Zuid

12.00 uur korte tocht door Vreewijk

12.30 uur aankomst op de Brink, sprekers

13.00 uur einde

DEMONSTRATIE!

GEEN ASIELZOEKERS

IN HET ZUIDERPARKHOTEL

Op zaterdag 27 april

Vertrek: de Brink, 14:00 uur

*Indien de demonstratie verboden wordt
verzoeken wij U met klem toch te komen.
Samen staan we sterk.*

VOL = VOL

Rotterdamse alliantie van:

CD en CP '86

Postbus 5040, 3008 AA, Rotterdam

Psychische terreur verbieden

Burgemeester I. Opstelten van Utrecht is een voorstander van het recht op demonstratie van extreem rechts. Volgens hem zijn eventuele overtredingen, die tijdens zo'n demonstratie gemaakt zouden kunnen worden, te ondervangen door goede afspraken van tevoren te maken. Door aan te geven wat kan en wat niet kan, kortom om te laten merken wie de baas is. Deze toezeggingen waren ook in Zwolle (24-2) en Leerdam (30-3) gedaan, toch konden we de leuzen 'eigen volk eerst' en 'Nederland blank' en de Hitler-groet aanschouwen. De politie greep niet in, uit vrees voor openbare ordeverstoringen.

Een jaar geleden werden demonstraties van extreem rechts aan de lopende band verboden op grond van openbare orde. Dat de burgemeesters van Nederland bijna unaniem hebben besloten te negeren wat de rest van Nederland allang weet is vrij schokkend; de rest van Nederland weet namelijk wat extreem rechtse demonstraties zijn en waar ze voor bedoeld zijn. Onrust stoken, mensen en bevolkingsgroepen beledigen, een onveilig gevoel oproepen, provoceren, uitdagen, shockeren, discrimineren! De burgemeester van Hoorn wist dat op het spoedcongres van burgemeesters uitstekend te verwoorden: op grond van de psychische terreur die uitgaat van een extreem rechtse demonstratie zou-ie verboden moeten worden. Helaas wordt hier door de andere burgemeesters geen aandacht aan besteed. Door in de toekomst deze, overigens niet officiële, beleidslijn te gaan volgen, zullen de diverse burgemeesters zich telkens geconfronteerd zien met een groot aantal maatschappelijke groeperingen (in Leerdam zo'n 120!) die tegen zijn/haar beslissing om extreem rechts te laten demonstreren, te hoop zullen lopen.

En, zo roept Opstelten nog, we moeten waken dat het voor de bevolking van onze stad niet lijkt alsof we extreem rechtse sympathieën hebben. Dat wil ik hier ook niet beweren, maar ik geef burgemeester Opstelten op een presenteerblaadje dat zijn wel erg ruime uitleg van de democratie door zeer veel groepen en mensen in Utrecht niet begrepen zal worden! Wat is dat voor burger-vader die niet luistert naar wat er in zijn stad leeft?

Marco Venema,
lid van Komitee Utrecht tegen Racisme en Fascisme KURF.

Extreem-rechts blijft lang ongemoeid

Ruim twee maanden na de legale demonstratie van extreem-rechts in Zwolle heeft justitie daar besloten tot vervolging van onder anderen het kamerlid H. Janmaat. In Limburg blijft zo'n snelle reactie vaak uit, zo blijkt uit een inventarisatie.

Door Jeroen Corduener
MAASTRICHT • Onderzoek door het openbaar ministerie en de politie in Limburg naar racistische demonstraties of publicaties en vervolging van betrokkenen laten vaak maanden op zich wachten. Dat ondanks de landelijke richtlijnen van het openbaar ministerie, waarin aan de aanpak van het rechts-extremisme sinds een jaar hoge prioriteit wordt gegeven.

Een inventarisatie leert dat extreem-rechtse demonstraties en andere acties van het afgelopen jaar in Limburg in nog geen enkel geval tot vervolging hebben geleid. In sommige zaken is ook een proces-verbaal van de politie nog niet beschikbaar. Volgens een landelijke richtlijn van februari 1995 van het staf-bureau openbaar ministerie in Den Haag moet „in beginsel in alle gevallen tot vervolging worden overgegaan”. Van de politie wordt gevraagd „zo spoedig mogelijk processen-verbaal naar het openbaar ministerie te zenden”.

Alleen op die manier, aldus de richtlijn van de procureurs-generaal, kan aan de maatschappij duidelijk worden gemaakt dat discriminatie niet geaccepteerd wordt en dat er „effectieve en strafrechtelijke handhaving” plaatsvindt. Het voormalige extreem-rechtse raadslid J. Janszen uit Nuth werd achterenvolgens medio oktober vorig jaar in Sittard en in maart van dit jaar in Echt aangehouden tijdens verboden betogingen van neo-nazi's. In beide gevallen kondigde justitie vervolging aan. De eerste zaak, zo laat het openbaar ministerie in Maastricht weten, wordt nog steeds onderzocht. „We gaan

In juni vorig jaar werd op het stadhuis van Maastricht tussen de ingekomen stukken van de gemeenteraad de brochure 'Bronsgroen Eikenhout' van de stichting Charta-87 ontdekt, vol met racistische taal en discriminerende leuzen. Achter de stichting Charta-87 zat onder anderen A. Schijns, oud-voorzitter van de Centru民主ocraten in Limburg en gewezen gemeenteraadslid voor die partij in Maastricht.

Justitie kondigde, na aangifte door de Maastrichtse burgemeester Ph. Houben, een strafrechtelijk onderzoek aan. Bijna een jaar later loopt dat onderzoek nog steeds, zegt het openbaar ministerie in Maastricht. „Het heeft zich vertakt naar Sittard en andere verderweg gelegen plaatsen”.

Onbekend is wat het justitiële vervolg is (geweest) op verboden demonstraties van extreem-rechtse partijen en individuen in oktober 1994 in Maastricht, in december 1994 in Kerkrade en in juli 1994 in Venlo.

De Limburger, 2 mei 1996

Utrechts Nieuwsblad,
23 april 1996

Gabbers kweekvijver extreem-rechts

Van een onzer verslaggevers

AMSTERDAM – Jongeren uit de zogenaamde gabber-house-scene zijn gevoelig voor racistische agressieve stromingen in Nederland.

Een deel van de gabbers maakt op koopavonden de binnensteden onveilig, zoekt ruzie met allochtone leerlingen en veroorzaakt opstootjes op house-feesten. De kaalgeschoren jongeren, die aanvankelijk een scene vormden vanwege eenzelfde muzieksmaak, vormt nu een kweekvijver voor extreem-rechts.

H. Schoppen, verbonden aan het instituut voor strafrechtwetenschappen in Utrecht waarschuwt in het jongste 'Justitiële Verkenningen' voor het contact, dat extreem-rechts met deze groep zoekt. Een laatste voorbeeld daarvan is volgens Schoppen de strijd om het Nederlandse vlaggetje op de mouw

van de bomberjacks, dat aanvankelijk een min of meer onschuldig symbool was van de gabbers, maar door extreem-rechts is 'omarmd'. Centrumdemocraten en CP'86 wilden in februari in Rotterdam demonstrenen voor het 'eerherstel van de Nederlandse drieluik'. Extreem-rechts heeft geprobeerd gabbers bij scholen en op feesten te werven. De gabbers die bij de demonstratie uiteindelijk aanwezig waren, schrijft Schoppen, keken voornamelijk nieuwsgierig toe. Maar in de toekomst zal extreem-rechts aansluiting blijven zoeken.

Gabbers vormen een onderdeel van de house-cultuur, terwijl ze tegelijkertijd zich afzetten tegen de extravagantie die bij house hoort en de plaats (Amsterdam) die die muziekstroom in Nederland heeft voortgebracht. De gabberhouse – geboren

in Rotterdam – is de house-voorhet-volk, een extreme variant van house. De beat is hard en snel, van muzikale franje is nauwelijks sprake. Gabber is de benaming voor jongens die van deze house houden, vrouwelijke liefhebbers worden *gabberinnetje* of *rave-teven* genoemd. En er zijn zelfs zwarte gabbers, die weer *zwabbers* heten. Voor allen geldt: de mannen zijn kaal, de vrouwen opgeschoren haren en een staart. Oormingen en tatoeage's zijn populair, drugs zijn belangrijk op feesten.

Hoewel de meeste gabbers met politiek niets te maken willen hebben, aldus Schoppen, en niet racistisch zijn, is er tevens een groeiende groep die zich op racistische wijze manifesteert. Dat komt tot uitdrukking op en rond school, maar ook op de feesten waarop ze zich in het

weekend verzamelen. In enkele plaatsen is het al gekomen tot vechtpartijen tussen 'blank' en 'zwart'.

De agressie van gabbers tegen met name allochtonen, is volgens de onderzoeker niet los te zien van de toenemende groepsvorming onder jongeren. Verder speelt het idee dat Nederland beschermd moet worden tegen buitenlandse invloeden. Een deel van de gabbers lijkt dit principe in hun eigen omgeving in de praktijk te brengen en vertalen 'Nederland is vol' naar de eigen situatie en strijden om een pleintje. Extreem-rechtse en racistische leuzen lijken dan een rol van bindmiddel te vervullen binnen de groep gabbers, aldus Schoppen. Curieus is dat het woord 'gabber' afkomstig is van het Hebreeuwse *chaver*. Het betekent 'vriend'.

PvdA acht verbod op CD nu mogelijk

Van onze politieke redactie

DEN HAAG – Dankzij een onherroepelijke veroordeling van de Hoge Raad kan de extreem-rechtse partij Centrum-Democraten nu waarschijnlijk worden verboden.

Volgens PvdA-Kamerlid Rehwinkel zou de regering nu daartoe kunnen overgaan, aangezien minister Sorgdrager (justitie) in 1994 nog verklaarde dat een verbod onhaalbaar was, doordat er geen onherroepelijke veroordelingen ten aanzien van de CD of partijfunctionarissen was.

Rehwinkel: „Die zijn er nu wel, want de Hoge Raad heeft op 16 april zowel de vereniging als de CD-Kamerleden Janmaat en Schuurmans veroordeeld wegens rassendiscriminatie. Ik wil daarom weten hoe de regering er nu over denkt.”

ters van binnenlandse zaken en justitie wijst hij erop dat Nederland zich internationaal verplicht heeft organisaties die aanzetten tot rassendiscriminatie onwettig te verklaren en te verbieden.

In een reactie laat minister Dijkstal (binnenlandse zaken) weten dat alleen de rechter de partij kan verbieden. Het is volgens Dijkstal wel denkbaar dat de overheid besluit subsidies aan en faciliteiten voor de CD in te trekken. „Er is nu aanleiding om daar eens goed naar te kijken”, aldus de bewindsman.

Zolang de CD niet is verboden, kan de partij deel blijven uitmaken van het parlement, Provinciale Staten en gemeenteraden. Dijkstal: „Juridisch kan dat, maar of het moreel-inhoudelijk ook kan, daar heb ik zo mijn

-- Algemeen Dagblad,
26 april 1996

Trouw, 26 april 1996

PvdA-Kamerlid ziet nu kansen verbod Centrumdemocraten

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG – Het PvdA-Kamerlid Rehwinkel vindt dat de regering de kans heeft de Centrumdemocraten (CD) te verbieden.

Volgens Rehwinkel staat de mogelijkheid nu open, omdat de Hoge Raad vorige week de CD-bestuursleden Janmaat en Schuurman schuldig oordeelde aan discriminatie en aanzetten tot haat. Beiden zijn net als Rehwinkel ook lid van de Tweede Kamer.

In schriftelijke vragen aan de ministers van binnenlandse zaken en justitie, Dijkstal en Sorgdrager, stelt Rehwinkel dat de Nederlandse regering

zich internationaal verplicht heeft organisaties die aanzetten tot rassendiscriminatie onwettig te verklaren en te verbieden.

Rehwinkel wijst op een brief van de minister van justitie uit 1994, waarin zij verklaarde dat er op dat moment geen grond was om de CD te verbieden. Hij meent dat die grond er nu wel is.

De uitspraak van de Hoge Raad van 16 april is wel een „onherroepelijke rechterlijke uitspraak”, zo voert Rehwinkel aan. De PvdA'er wil daarom van de ministers weten, of de regering nu ook de conclusie trekt dat de CD verboden moet worden.

▲ Bij de demonstratie bij het Asielzoekerscentrum in Ter Apel vielen tussen actievoerders en politie over en weer rake klappen.

Schermtuśelingen in Ter Apel

gyn. Dagblad. ma. 29-4-96 P.1

foto Hans Baars

■ **TER APEL**, (DGP) - Ongeveer vijftig demonstranten van de Werkgroep Vluchtelingen Vrij (WVV) uit Groningen

hebben gistermiddag grote opschudding veroorzaakt bij het Asielzoekerscentrum in Ter Apel. Na op tien plekken het hek van het centrum te hebben vernield, gingen de demonstranten en de politie met elkaar op de vuist. Dat gebeurde nadat twee actievoerders door de politie waren aangehouden wegens het betreden van het AZC-terrein. Aangezien vijf alle demonstranten bij de schermutselingen betrokken

ken waren, liet de politie dertig extra agenten uit zowel de regio Groningen als de regio Drenthe aanrukken. Nadat van twee politie-agenten de ruiten waren ingegooid greep de politie naar de wapenstok. Drie actievoerders werden aangehouden, een van hen is in verzekering gesteld. De demonstranten gingen onder politiebegeleiding per bus terug naar Groningen.

■ **Zie verder Regio**

Vechtpartij bij AZC in Ter Apel

■ De politie in gevecht met enkele demonstranten.

Nieuw ma. 29-4-96 P.1

TER APEL - Een demonstratie van de actiegroep Werkgroep Vluchtelingen Vrij is gistermiddag uitgelopen op een fikse veldslag met de politie, waarbij een in het nauw gedreven agent zijn pistool uit waarschuwing moest trekken. Hij heeft niet geschoten, maar justitie zal de toedracht onderzoeken.

De werkgroep hield een niet gemiddelde demonstratie bij de toegangshekken van het nieuwe asielzoekers en verwijderingscentrum in Ter Apel, het voormalige NAVO-depot.

Het hekwerk rondom het terrein werd op tien plekken doorgeknip en de politie arresteerde een van de twee demonstranten die op verboden terrein kwamen. Toen ze een tweede arrestatie wilde ver-

richten ontstond er een vechtpartij, waarbij twee politie-agenten verwond werden. De politie zette ze vast en weer rake klappen werden uitgedeeld.

De vernier van de auto werd geknakt en blijft in voorttoes werden beschadigd en over en weer rake klappen werden uitgedeeld.

© Hans Baars

ROTTERDAM (ANP) - De politie in Rotterdam heeft zaterdagmiddag vier extreemrechtse demonstranten opgepakt in de buurt van het voormalige Zuiderparkhotel. Zij protesteerden tegen de komst van een asielzoekerscentrum in het lege hotel.

Burgemeester Peper had de bijeenkomst verboden. Wel mochten de rechts-extremisten 's ochtends demonstreren op de afgelegen Colosseumweg, maar daar maakte niemand gebruik van.

Onder de arrestanten bevond zich het Rotterdamse raadslid voor CP'86 Martijn Freling. Hij en nog twee anderen weigerden zich te verspreiden. Een andere arrestant bracht de Hitler-groet.

In totaal deden enkele tientallen mensen mee aan de korte demonstratie. De politie

Rechts-extremisten opgepakt bij demonstratie Rotterdam

• Het Rotterdamse raadslid Freling (midden) was één van de vier arrestanten. Foto ANP

spreekt formeel van een 'samen-scholing', omdat er onvoldoende bewijs bestaat voor een echte demonstratie.

Er werden geen spandoeken getoond, wel riepen enkele personen 'Vol is vol'.

De overkoepelende organisatie SAFO, die een tegendemonstratie wilde houden, blies deze optocht vrijdag al af. Ook deze organisatie mocht van burgemeester Peper alleen demonstreren op de Colosseumweg.

De rechtbank in Rotterdam stelde Peper in het gelijk in een kort geding dat het SAFO had aangespannen tegen de gemeente. De koepelorganisatie wilde ook bij het Zuiderparkhotel demonstreren.

Enkele tegendemonstranten verschenen zaterdagochtend toch bij het hotel, omdat zij niet op de hoogte waren van het afloop van het kort geding. Zij keerden weer huiswaarts nadat de organisatie hen de rechterlijke uitspraak had uitgelegd.

olkskrant,
29 april 1996

Extreem-rechtse lieden opgepakt bij demonstratie

ANP

ROTTERDAM

De politie in Rotterdam heeft zaterdagmiddag in totaal vier extreemrechtse demonstranten opgepakt in de buurt van het voormalige Zuiderparkhotel. Zij protesteerden tegen de komst van een asielzoekerscentrum in het lege hotel.

Burgemeester Peper had de bijeenkomst verboden. Wel mochten de rechts-extremisten 's ochtends demonstreren op de afgelegen Colosseumweg, maar daar maakte niemand gebruik van. Onder de arrestanten bevond zich het Rotterdamse raadslid voor CP'86, M. Freling. Hij en nog twee anderen weigerden zich te verspreiden. Een andere arrestant bracht de Hitler-groet.

In totaal deden enkele tientallen mensen aan de korte demonstratie mee. De politie spreekt formeel van een 'samen-scholing', omdat er onvoldoende bewijs bestaat voor een echte demonstratie. Er werden geen spandoeken getoond. Wel riepen enkele personen 'vol is vol'.

De overkoepelende organisatie SAFO, die een tegendemonstratie wilde houden, blies deze optocht

FOTO SENGELIGTENBERG

De Rotterdamse politie heeft zaterdagmiddag vier extreem-rechtse demonstranten opgepakt in de buurt van het voormalige Zuiderparkhotel, onder wie raadslid voor CP'86 Martijn Freling (foto). Zij protesteerden tegen de

Parool,
29 apr. 96

**Rechtvaardig omgaan met
gemeenschapsmiddelen**

CDA wil nu actie tegen CP'86-raadslid Ruitenberg

(Van één onzer verslaggevers)

ZWOLLE - CDA-fractie voorzitter John Berends wil door de raadscommissie Algemene Bestuurlijke en Juridische Zaken (ABJZ) laten uitzoeken of CP'86/NVP-raadslid Henk Ruitenberg gekort kan worden op zijn raadstoelage. Dat heeft hij de commissieleden per brief laten weten.

Berends schreef zijn brief omdat hij het tijd vindt voor actie. Henk Ruitenberg laat nauwelijks zijn gezicht zien tijdens commissie- en raadsvergaderingen. Dit is vorig najaar al tijdens de algemene beschouwingen door diverse fracties ter sprake gebracht. Daarna is er nog wel eens over gepraat, 'echter tot concrete acties heeft het nog niet geleid', aldus de CDA'er, die zelf ook lid is van de commissie ABJZ.

Onder het motto 'Raadslid zijn geeft niet alleen rechten, maar ook plichten', roept Berends zijn collega's op om te onderzoeken wat 'de (on)mogelijkheden zijn om op de raadsvergoeding te korten, wanneer er sprake is van onvoldoende aanwezigheid bij de vergadercyclus van de gemeenteraad'. Hij weet zich daarin gesteund door de andere fracties en burgemeester Jan Franssen.

Een makkelijke klus is het niet, realiseert Berends zich. 'Ik ben er mij van bewust dat het complex zal zijn om een afdoende regeling te treffen tegenover dit type van wanprestatie. Maar het ontslaat ons niet van de verplichting om er voor te zorgen dat rechtvaardig met de gemeenschapsmiddelen wordt omgegaan', aldus het raadslid in de brief aan zijn collega's. John Berends put hoop uit de situatie in Almere, waar ook wordt gepoogd om de toelage van afwezig extreemrechts te korten. In Amsterdam is dat al een feit, weet Berends, die daarom concludeert: 'Het kan dus wel.'

CP

Vooropgesteld, niets maar ook niets moet ik hebben van partijen als CD en CP. Dit gezegd hebbende snap ik niet dat de heer Berends, gemeenteraadsfractievoorzitter van het CDA, zich nogal druk maakt over de nagenoeg altijd opvallende afwezigheid van raadslid Ruitenberg op commissie en gemeenteraadsvergaderingen.

Hoewel zeker moreel verplicht staat (nog) nergens beschreven dat een gekozen raadslid verplicht aanwezig moet zijn bij de raadsvergaderingen.

De heer Berends doet voorkomen met zijn oproep, alsof ze Ruitenberg node missen in de raad. Naar mijn mening moet Berends blij zijn dat bij voorbeeld bij belangrijke stemmingen in de raad Ruitenberg niet de doorslag moet geven. Ik zou als echte democratische partij zoals het CDA niet blij zijn met steun van Ruitenberg een meerderheid voor een bepaald standpunt te krijgen.

Wie naar mijn mening Ruitenberg ter verantwoording moeten roepen zijn in de eerste plaats zijn eigen kiezers. Mij dunkt dat Berends genoeg politieke sores heeft met zijn eigen partij, (twee zetels verlies). Het lijkt mij dat Berends maar eens bij zichzelf te rade moet gaan wat oorzaak is van het verlies van zijn eigen partij en het opkomen van verwerpelijke racistische partijen als CD en CP. Of, hebben we nog steeds niets geleerd wat oorzaak en gevolg was van het begin van de Tweede Wereldoorlog, onder meer werkloosheid en armoede.

Koos van Dijk (AOW'er),
Zwolle

Peper bewees vrijheid van demonstratie geen dienst

door Paul Kraaijer

Vrijdag jl. verloor de Rotterdamse anti-fascisme groep Safo (Stedelijk anti-fascisme overleg) een kort geding tegen de gemeente Rotterdam. Aanleiding was het besluit van burgemeester Peper om Safo slechts toestemming te verlenen voor een demonstratie zaterdagmiddag 27 april op de Colosseumweg, en niet bij het Zuiderparkhotel. De extreem-rechts partijen CD en NVP/CP'86 wilden daar zaterdagmorgen demonstreren omdat er binnenkort een asielzoekerscentrum wordt gevestigd.

Het besluit van Peper was onbegrijpelijk. Ten eerste omdat hij geen vooroverleg had gevoerd met Safo om eventuele alternatieven te bespreken en omdat hij de demonstratie wilde laten houden in een stuk niemandsland. Volgens mij beoogt een demonstratie omstanders (de plaatselijke bevolking) te bereiken met een inhoudelijke boodschap. Dat wordt onmogelijk gemaakt door demonstranten te laten lopen in een stuk niemandsland. Dan heeft een demonstratie geen nut.

De gemeente had die locatie bepaald om een confrontatie tussen extreem-rechts en tegenstanders te voorkomen. Indien Peper in overleg met Safo zou zijn getreden, was het hem duidelijk geworden dat Safo helemaal niet uit was op een confrontatie. Een demonstratie met een hoog confrontatiegehalte voorkomt immers een verbreding van het verzet tegen fascisme en racisme.

Uiteraard is het verstandig om beide groepen (fascisten en tegenstanders) op verschillende tijdstippen te laten demonstreren. Daarmee voorkom je het risico van een confrontatie. Tevens kan hiermee een tegenprotest breder worden georganiseerd en zullen meer mensen deelnemen.

De Safo-demonstratie had echter wel moeten en kunnen plaatsvinden op de aangevraagde locatie. Het is de taak van het lokale bestuur om een vreedzaam protest van burgers die zich niet te buiten gaan aan strafbare feiten, waar dan ook toe te staan.

Zelf ben ik nauw betrokken geweest bij de tegendemonstratie in Zwolle op 24 februari. Deze demonstratie heeft een doorbraak geforceerd in de verbodsdiscussie. Voor het eerst konden fascisten en tegenstanders op dezelfde dag demonstreren. Dit

dankzij de Zwolse burgemeester Jan Franssen, die het fatsoen heeft gehad om zowel met extreem-rechts als met ondergetekende, namens de Anti-fascistische aktie Zwolle en Twente, in gesprek te treden. Ook heeft Franssen een gesprek gehad met een delegatie van diverse allochtonengroeperingen.

Achteraf kan overigens gesteld worden dat de gemeente Zwolle niet goed heeft gehandeld. Zo lag er een toezegging van zowel de politie als van de burgemeester/korpsbeheerder dat de politie tijdens de demonstratie van extreem-rechts zou optreden zodra racistische, discriminerende teksten te horen zouden zijn of nazi-symbolen te zien zouden zijn. De politie zou dan overgaan tot arrestatie en tot ontbinding van de demonstratie. Tijdens de demonstratie van extreem-rechts waren vele verderfelijke leuzen te horen en nazi-symbolen te zien. De politie trad echter niet op! Men was bang voor een escalatie.

Wanneer extreem-rechts mag demonstreren dient dat gepaard te gaan met strenge randvoorwaarden en een resoluut optreden van de politie wanneer de wet wordt overtreden. Tot op heden is dat laatste niet gebeurd. Dat niet-optreden kan op de duur leiden tot een verharding. Er kunnen mensen zijn die zelf gaan optreden, wanneer dat door de overheid achterwege wordt gelaten. Tegenstanders van extreem-rechts willen wanneer fascisten de straat op gaan, een vreedzaam tegengeluid laten horen.

Burgemeesters zouden het voorbeeld van Franssen moeten volgen en bij de aanvraag van een demonstratie van extreem-rechts en van tegenstanders, in overleg moeten tre-

den met beide groepen. Tijdens zo'n overleg kunnen duidelijke voorwaarden worden gesteld en afspraken gemaakt om beide demonstraties goed en ordelijk te laten verlopen.

Demonstraties van extreem-rechts hebben overigens de belastingbetaler veel geld gekost en dat zal in de toekomst helaas meer en meer worden. In Zwolle en Leerdam werd een extreem grote politiemacht op de been gebracht. Dat alles, ter bescherming – in de eerste plaats – van fascisten. Waarom fascisten, waaronder gedreven neo-nazi's, zoveel overheidsbescherming bieden? Gelet op de wijze waarop extreem-rechts demonstreert – wat op zich al een verstoring van de openbare orde is –, zouden burgemeesters wat mij betreft altijd moeten overgaan tot een verbod van een demonstratie. Het is toch zo langzamerhand wel bekend dat fascisten tijdens demonstraties de wet overtreden, zoals bijvoorbeeld artikel 137 van het Wetboek van strafrecht en artikel 1 van de Grondwet. Tevens staat onomstotelijk vast dat een demonstratie van extreem-rechts gevoelens van onrust en angst veroorzaakt onder bepaalde groepen in onze samenleving. In Zwolle waren Turken in eerste instantie zelfs van plan om de stad op 24 februari massaal te verlaten.

De gang van zaken in Rotterdam werkt niet verhelderend in de hele discussie over het wel of niet toestaan van demonstraties van extreem-rechts en van tegenstanders. Door het besluit van Peper stelt hij vreedzame tegenstanders van extreem-rechts op één lijn met fascisten. Dat gaat te ver.

/wolse Courant, 8 mei 1996

Henk Ruitenberg stapt op als voorzitter CP

ZWOLLE/DEN HAAG - Zwolenaar Henk Ruitenberg is van plan af te treden als voorzitter van de extreem-rechtse politieke partij CP'86. Hij heeft dat in eigen kring aangekondigd.

Later deze maand zal hij zijn stap officieel bekendmaken op een algemene ledenvergadering van zijn partij, zo hebben diverse bronnen binnen CP'86 bevestigd. Algemeen wordt aangenomen dat het terugtreden van Ruitenberg - in Zwolle ook gemeenteraadslid van CP'86 - tot een radicalisering van CP'86 zal leiden. De voorgenomen fusie met de Centrumdemocraten zal nu zo goed als zeker afketsen. *de ook pagina 1*

Voorzitter van CP'86 treedt af

Van een onzer verslaggevers
AMSTERDAM - Voorman Henk Ruitenberg van de extreem-rechtse Centrumpartij '86 is afgetreden als partijvoorzitter.

Zijn inspanningen voor een samengaan met Janmaats Centrumdemocraten zijn hem waarschijnlijk fataal geworden.

In het laatste nummer van het tweemaandelijks verschijnende partijblad ontbrak Ruitenburgs gebruikelijke bijdrage 'van de voorzitter' al. De vicevoorzitter nam de honneurs waar. Als reden werd opgegeven dat Ruitenberg kampte met gezondheidsproblemen, maar in het geruchtcircuit deed de mare al snel de ronde: Ruitenberg ligt eruit, nu de fusiebesprekingen met Janmaat c.s. een aantal weken geleden op een mislukking zijn uitgedraaid. In de CP'86 woedt al enige jaren een strijd tussen de jonge, neo-nazistische vleugel en de wat gematigder ouderen.

Samen met het Rotterdamse raadslid Freling was de partijvoorzitter de drijvende kracht achter de toenadering tot de Centrumdemocraten. Freling zag in een samensmelting met de CD een ideale gelegenheid zijn machtsbasis in Rotterdam uit te breiden. Hij

Wim Beaux tussenpauze na Ruitenberg

(Vervolg voorpagina)

ZWOLLE/DEN HAAG - Het vroegere Amsterdamse gemeenteraadslid Wim Beaux zou in de startblokken staan om als tussenpauze de voorzittershamer over te nemen van Zwolenaar Henk Ruitenberg. Beaux is al enige jaren lid van het dagelijks bestuur. Over de definitieve opvolging en de verdeling van de andere posten in het DB woedt nog een interne machtsstrijd. Behalve Ruitenberg geeft ook secretaris Tim Mudde er de brui aan. Ruitenberg kwam in zijn partij zwaar onder vuur te liggen. Hij zou in de fusiebesprekingen met de Centrumdemocraten van Janmaat te hard van stapel zijn gelopen. De kans is groot dat de ledenvergadering de onderhandeling abrupt stopt. Beide extreem-rechtse

partijen waren al een tijdje serieus in gesprek over een samensmelting van hun activiteiten. Volgens de voorlopige plannen zou de CD het politieke primaat krijgen en de CP al het straatwerk (folderen, ordehandhaving rond demonstraties, etc.) voor zijn rekening nemen. Dit naar Belgisch voorbeeld, waar de organisatie Voorpost als militante tak van het Vlaams Blok opereert. CP'86 wordt overigens nog steeds in haar voortbestaan bedreigd. Volgens het gerechtshof in Amsterdam vormen de dagelijks bestuurders tezamen met de partij een criminele organisatie die aanzet tot discriminatie en rassenhaat. Als de Hoge Raad dit arrest bevestigt, is de kans groot dat Justitie ontbinding van CP'86 gaat eisen. Henk Ruitenberg was gisteren niet bereikbaar voor commentaar.

Nog steeds wachtlijsten taalcursussen allochtonen

DEN HAAG (ANP) - Het lukt slecht om de wachtlijsten voor taalcursussen Nederlands voor allochtonen te verminderen. De bedoeling was dat ze in 1995 zouden zijn weggewerkt. Er staan echter nog 11 000 gegadigden op de wachtlijsten.

Dit blijkt uit een brief die minister Ritzen (onderwijs) gisteren naar de

Tweede Kamer heeft gestuurd. In 1993 moesten 15 000 mensen wachten op een plaats bij een cursus. Een speciaal actieplan, 'Weg met de wachtlijsten', moest er voor zorgen dat de opeenhoping van kandidaten zou verdwijnen. Het kabinet stelde daarvoor 106 miljoen gulden beschikbaar.

In 1994 stonden echter nog steeds 15 000 mensen op de wachtlijsten. Een jaar later waren dat er 4 000 minder. Ritzen is daar toch tevreden over. Hij spreekt van 'een aanzienlijke vermindering'. Hij is vooral tevreden omdat het aantal deelnemers aan de cursussen Nederlands als tweede taal flink is gestegen.

is nu het enige CP'86-gemeenteraadslid, terwijl de CD maar liefst vier raadsleden heeft. Bovendien dreigt CP'86 in de havenstad zo langzamerhand te worden overschaduwd door de CD.

Fractievoorzitter W. van Ginneke timmert aardig aan de weg. Hij werft actief aanhangers in bepaalde buurten en leidde mede het verzet tegen de komst van een asielzoekerscentrum in Rotterdam-Zuid. Juist Van Ginneke en zijn fractie moeten helemaal niets hebben van een toenadering tot Freling. Het CP'86-raadslid, die graag mag koketteren met nationaal-socialistische symbolen, is hen veel te radicaal.

Voor Henk Ruitenberg was dat juist de reden voor zijn contactpogingen met de Centrumdemocraten. Al dat gedwee met het Derde Rijk schrikt de kiezers maar af, weet Ruitenberg. Hij gelooft in de *salonfähige* aanpak: de boodschap dat 'Nederland vol is' moet in gematigde bewoordingen en uitingen gebracht worden. Ook CD-leider Janmaat is wars van neo-nazistisch gedoe.

GEZOCHT

wegens betrokkenheid bij
een knokpartij in de
Utrechtse binnenstad

M.H. De Regt, raadslid van de
Centrum Democraten CD in
Utrecht

Ziet U deze man lopen

bel 06-11